11
2007

Bibliotekaren

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Hvor er verdens navle?

- Utlånet peker oppover igjen?
- Liv Jessen fikk likestillingsprisen
- Avslag for Aust-Agder
- Fra deltid til heltid
- Læringspiller på Bislet
- Personalet abdiserer en uke i Stavanger
- Mediemonstre og svensk nytenkning
- Styremøte med fordypningstema
- Lang ferd mot nye nettsider
- Den siste glæde

Papirbredden vs Sølvberget

Bøker og bibliotek i Beograd

Innhold

Lederen har ordet side 3
Utlånet peker oppover igjen? side 4
Liv Jessen fikk YS' likestillingspris side 5
Vest-Agder fikk avslag side 5

Hvor er verdens navle?
- Jo mer jeg jobber med dette, jo mindre blir egentlig Norge og Vesten. Vi er bare en bitte liten del. Vi tror vi er verdens navle, og det er farlig, sier Kirsten Leth Nielsen. 6

YS-leder Kvalheim: Seniorene er en ressurs side 11
BF-sekreteriatet svarer: Fra deltid til heltid side 12
Læringspiller på Bislet side 12
Bøker og bibliotek i Beograd side 14
Personalet i Stavanger abdiserer for en uke side 15

Papirbredden vs Sølvberget
Drammen var i år vertskap for ABMs bibliotekleder konferanse. Byen har snudd et dårlig rykte - og bygd et nytt flott bibliotek. Stavanger biblioteks Anne Torill Stensberg Lura ser på likheter og forskjeller mellom Sølvberget og Papirbredden. 18

Mediemonstre og svensk nytenkning side 20
Styremøte med fordypningstema side 22
Lang ferd mot nye nettsider side 23
Robert Haugens spalte: Den siste glæde side 24
KFO skifter navn side 27
Redaktørens spalte: Sjefen er en dust! side 32

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147
ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør
Erling Bergan

Redaksjonens adresse
Runnen 4, 6800 FØRDE
Tlf.: 57 82 07 65
Mobil: 91 31 80 01
Faks: 99 14 14 76
Epost: erling.bergan@bibforb.no

Stoff
Vi mottar stoff i de fleste former og formater. Usignerte artikler står for redaktørens regning.

Abonnement
Kr. 260,- pr. år betales til BFs girokonto 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement». Alle henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser

1/8 side	kr.	800
2/8 side	kr.	1400
3/8 side	kr.	1800
4/8 side	kr.	2200
5/8 side	kr.	2500
6/8 side	kr.	2800
7/8 side	kr.	3100
8/8 side	kr.	3300

Mva. kommer i tillegg.
Annonseprisene gjelder både farger og svart/hvitt. Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan i 2007

Nr:	Deadline:	Hos medl.:
1	20. desember	10. januar
2	24. januar	7. februar
3	21. februar	7. mars
4	21. mars	4. april
5	25. april	9. mai
6	23. mai	6. juni
7	27. juni	11. juli
8	8. august	22. august
9	5. september	19. september
10	3. oktober	17. oktober
11	31. oktober	14. november
12	28. november	12. desember

Trykk
Merkur-Trykk AS, Oslo

Lederen har ordet

Det er protokoll-tid i Bibliotekarforbundet for tiden. Det tikker inn protokoller fra lokale forhandliger jevnt og trutt i Lakkegata, og vi som har arbeidssted der er på ingen måte likegyldige til resultatene som kommer inn. Vi gleder oss over gode enkeltresultater, mobiliserer i brudd-saker, og har meget spennende arbeidsdager.

Det er for tidlig ennå å gi noen grundig evaluering av resultatene, men hovedinntrykket fra lokale 2.3.3 forhandlinger i staten og i kommunesektorens kapittel 3 og 5 som har forhandlet nå i høst er at det stort sett er gode resultater som meldes inn. Det er grunn til nok en gang å berømme våre tillitsvalgte og forhandlere, som ennå et år har levert en formidabel innsats rundt omkring i landet, og som har fått resultater som det står respekt av.

Mange har vi snakket med på telefon i forkant, etterkant og under forhandlingene, og det slår meg hvor enkle jeg føler at disse samtalene stort sett er. Ikke fordi vi ikke snakker om alvorlige, viktige ting når vi diskuterer strategi underveis i lønnsforhandlinger, ikke fordi jeg ikke er preget av stundens alvor, men fordi kompetansenivået på samtalepartnerne mine er så høyt. De analytiske evnene så gode, den strategiske tenkningen så solid og forhandlingserfaringen i mange tilfeller imponerende. Dermed bli rollen som verbal sparringpartner både enkel og givende.

Og når det i tillegg av og til tikker inn en sms et kvarters tid etterpå som lyder. "Vi fikk de siste 2000", da er livet som forbundsleder i BF en rein fest! Ikke egentlig på grunn av de siste 2000, som jo i den store sammenhengen utgjør en svært liten del av en bibliotekars lønn, men fordi det representerer små seire.

Enkeltvis er et godt resultat i lokale forhandlinger i en virksomhet ikke noe annet enn det: et godt resultat i lokale forhandlinger i en virksomhet. Men til sammen er alle de gode enkeltresultatene små, men betydningsfulle, seire på veien mot et bedre lønnsnivå for bibliotekarer.

Av og til ser jeg det for meg som et byggverk. Ja, du leser riktig: Bibliotekarers lønn er et byggverk. Jeg skulle ønske det var et ferdighus. Et av de som kommer kjørende på trailer, som en dag ikke er der, og som neste dag står på plass fiks ferdig, moderne og fint, stort! Men det er det ikke. Bibliotekarenes lønn er et byggverk som vi bygger stein for stein, sakte men sikkert bygger vi det. Tillitsvalgte som forhandler lønn lokalt for egne medlemmer, forhandlere i fylkeslagene som reiser rundt i fylket og forhandler for enkeltstående medlemmer i BF, sentrale tillitsvalgte i sentrale oppgjør, ansatte i sekretariatet som reiser land og strand rundt for å fange opp de forhandlingene ingen andre kunne ta, eller forhandler pr. telefon, enkeltmedlemmer som legger inn lønnskrav ved overgang til annen stilling, eller formulerer eget krav til særskilte forhandlinger. Vi bygger alle sammen. Hvert resultat er en stein til vårt byggverk. Noen steiner er små, noen er store, noen gleder vi oss over, noen er vi kanskje litt skuffet over, men alle steinene teller, alle er viktige, alle bidrar.

Noen ganger blir vi frustrerte, frustrerte over at vi synes det går smått, at en stor stein glapp, at dette bibliotekar-lønn-byggverket ikke er så stort som vi skulle ønske det var. Jeg kjenner ofte på den frustrasjonen, ofte, men ikke lenge. For det går aldri lang tid før jeg ser at det har kommet en ny stein til, i form av en 2.3.4 forhandling vi vant gjennomslag i, en milepæl vi nådde for skolebibliotekarlønn i et vanskelig fylke, en nyutdannet som forhandlet opp lønnen ved tilsetting. Nye steiner, ny giv.

Det nytter, bevisstheten om lønn vokser, kravene blir høyere, resultatene jevnt over bedre. Byggverket vokser. Min plassering i organisasjonen gjør det mulig å se helheten, fordi jeg ser alle resultatene som meldes inn. Det er naturligvis annerledes for en lokal tillitsvalgt som først og fremst ser resultatene på egen arbeidsplass. Derfor synes jeg det er viktig å formidle helhetsbildet. For ingen er fornøyd hver gang, ingen oppnår topp resultater hvert år. Men i det store bildet, BF sett under ett, er det alltid resultater å glede seg over. Ikke bare for de enkeltindividene som nyter godt av det direkte, men også for andre.

For positive resultater ved en virksomhet gir ofte overslag til en annen, et prinsipp vi vinner gjennomslag for på en arbeidsplass, blir et godt argument et annet sted. Og slik, sakte men sikkert, jobber vi bibliotekarlønningene oppover.

Det er slitsomt noen ganger, å måtte kjempe igjennom det enkelte resultat, å måtte bygge hver eneste stein. Da kan det være godt, enten man er tillitsvalgt på en mellomstor arbeidsplass eller man er forbundsleder, å tenke på alle protokollene som fakses og sendes inn til sekretariatet i disse dager, og å vite at i BF er vi mange som bygger.

Monica Deildok
Forbundsleder

Nye avdelingsdirektører i ABM-utvikling

I forbindelse med overgang til ny avdelingsstruktur fra 1. januar 2008, har styret i ABM-utvikling ansatt følgende avdelingsdirektører:

Bjørn Bering (Avdeling for arkivutvikling), Leikny Haga Indergaard (Avdeling for bibliotekutvikling), Randi Ertesvåg (Avdeling for museumsutvikling), Gunnar Urtegaard (Avdeling for digitalt ABM) og Atle Faye (Informasjonsavdelingen). Arve Sognebro fortsetter som direktør i administrasjonsavdelingen. •

Flere ABM-søknader

16. oktober gikk fristen ut for å søke på årets prosjektmidler hos ABM-utvikling. Det var da kommet inn rundt 300 søknader, en økning på 16-18 % i forhold til fjorårets søkerunde. – Det er vi godt fornøyd med, sier fungerende informasjonsdirektør Harald Skeie. Han opplyser om at alle søknadene vil være ferdig behandlet i månedsskiftet januar/februar 2008. •

Mangfoldige bibliotektjenester

21. januar arrangeres en konferanse under tittelen "Mangfoldige bibliotektjenester i mangfoldsåret 2008" i Oslo. Konferansen skal gi inspirasjon og kunnskap for å utvikle framtidens flerkulturelle bibliotektilbud. Bak arrangementet står Norsk Bibliotekforeningen ved Spesialgruppen for flerkulturelle bibliotektjenester (FlerKult), Det Flerspråklige Bibliotek og ABM-utvikling.

På programmet står blant annet professor Knut Kjeldstadli om "Strategier for samfunnsutvikling i en flerkulturell virkelighet", og Kirsten Leth Nielsen om IFLAs manifest for flerkulturelt bibliotekarbeid. Her blir også representanter for Malmø og Queens i New York. Og avdelingsleder Aud Jorunn Aano, fra Mangfoldsårets referansegruppe skal orientere om Mangfoldsåret i Norge. •

Utlånet peker oppover igjen?

TEKST • Erling Bergan

Hver dag samles det inn data fra alle bibliotek som bruker utlånsmodulen i Bibliofil. Tallene så langt i år tyder på at 2007 blir et bedre år enn 2006. Selv om årets fire første måneder alle viste tilbakegang sammenlignet med tilsvarende måneder i 2006, har det fra og med mai måned bare vært pluss-tall. Juli viste hele 15 % stigning sammenlignet med fjoråret, mens de øvrige sommer og høst-månedene har vist mer beskjeden framgang. I oktober var det over 5 % stigning. Dersom november og desember holder seg så vidt over fjorårets nivå, blir det pluss-tall hele året sett under ett. I så fall er det første gang på tre år med utlånsstigning.

Denne statistikken er begrenset til de bibliotekene som har drevet utlån med Bibliofil sammenhengende siden januar 1996. Statistikken kan dermed ses som et barometer på den generelle utlånsaktisiviteten i norske bibliotek.

Statistikeren og bibliotek-analytikeren Tord Høivik minner oss om, på bloggen sin Plinius, at tallene bør korrigeres for befolkningsveksten. Dersom de berørte Bibliofil-kommunene har vokst i innbyggertall proporsjonalt med landet for øvrig, har Høivik regnet seg fram til at utlånsveksten per innbygger så langt i høsten 2007, er på 3,3 %. Det dreier seg altså om framgangen for perioden juli-oktober 2007 sammenlignet med tilsvarende periode i 2006. Han legger imidlertid til at tallet kan være noe lavere, ettersom de aktuelle Bibliofil-kommunene må forventes å være bykommuner som har større befolkningsvekst enn landsgjennomsnittet. •

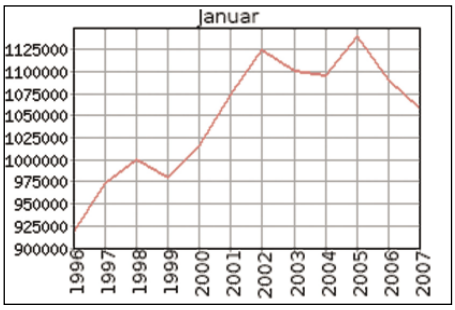

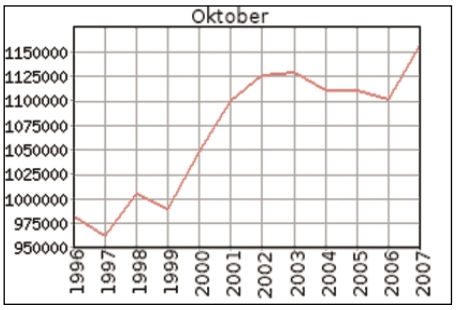

Utlånsstatistikken for "veteranene" blant Bibliofil-bibliotekene har pekt oppover noen måneder nå. Den første figuren viser at utlånet i januar i år var dårligere enn januar måned de siste årene. Den andre figuren forteller at oktober var en god måned, med framgang i utlånet sammenlignet med oktober i alle de foregående tolv åra. (Figurene er hentet fra Bibliotek-Systemers nettsted http://www.bibsyst.no/ustatsum/faste/)

BF-stipend til studentmedlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 10 000 i 2007 og inntil kr 20 000 i 2008 til stipend for studentmedlemmer av BF ved Høgskolen i Oslo og Universitetet i Tromsø. Stipendet skal brukes til deltakelse på konferanser og seminar innen bibliotekbransjen. Forbundsstyret skal ha kortfattet rapport om hvilket utbytte man hadde av deltakelsen.

Søknad sendes bf@bibforb.no.
Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året.
Har du spørsmål, ring BFs sekretariat 48 02 09 00.

Liv Jessen fikk likestillingsprisen

Under årets YS-konferanse ble likestillingsprisen 2007 tildelt Liv Jessen, leder for Pro Sentret.

Liv Jessen fikk YS sin likestillingspris 2007. (Foto: Goran Scekic)

- Hovedbegrunnelsen for å tildele Liv Jessen likestillingsprisen er hennes utrettelige, uortodokse kamp for prostituertes rettigheter, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim. - Liv Jessen har arbeidet på Pro Sentret i 23 år, og har hele tiden vært opptatt av å basere virksomheten på et menneskerettighets- og verdighetsperspektiv. Hun har lagt vekt på at prostitusjon er en handling, ikke en egenskap, og at det er hjelpeapparatets rolle å tilby mennesker som vil ut av prostitusjonen anerkjennelse og beskyttelse, forklarer YS-lederen.

YS sin likestillingspris ble innstiftet i 1988, og var frem til 2005 en pris som kun handlet om likestilling mellom kjønnene. Fra 2006 ble statuttene endret til å innbefatte et mer utvidet likestillingsbegrep. Tidligere prismottakere er blant annet professor Berit Ås, kvinnelandslaget i fotball, biskop Rosemarie Köhn, MiRA-senterets leder Fakhra Salimi, Kadra, Eva Joly og Agenda X, senter for ungdom med etnisk minoritetsbakgrunn. •

Lars Qvortrup slutter

Lars Qvortrup, rektor ved Danmarks Biblioteksskole, slutter i stillingen ved årsskiftet. Han begynner da som leder av Danmarks Pædagogiske Universitetsskole ved Aarhus Universitet.

Det har vært store omstillingsprosesser ved Danmarks Biblioteksskole mens Qvortrup har vært sjef. Men avgangen bunner ikke i dette: - Jeg har været umådeligt glad for min tid på DB, og det har været en meget positiv oplevelse at træffe så mange dygtige og entusiastiske medarbejdere, der har været parat til at engagere sig i den omlægning og tilpasning, som har været en uomgængelig nødvendighed, sier han i en pressemelding fra skolen.

Prorektor Trine Schreiber overtar nå som rektor, og forskningsprogramleder Pia Borlund som prorektor. •

Vest-Agder fikk avslag

ABM-utvikling har avslått søknad fra Vest-Agder fylkeskommune om dispensasjon fra kravet i biblioteklovens om å ha fagutdanna fylkesbiblioteksjef.

I juni i år ba ABM-utvikling om en redegjørelse for hvordan fylkeskommunen oppfyller dette kravet i biblioteklovens, eller hvordan dette er tenkt løst. I sitt svarbrev søkte Vest-Agder fylkeskommune om dispensasjon fra kravet, i påvente av ny regionreform, og i lys av at det ikke hadde meldt seg kvalifiserte søkere da stillingen ble lyst ut.

Avslaget er begrunnet med at biblioteklovens ikke hjemler noen mulighet for dispensasjon for fylkesbiblioteksjefstillinga. ABM-utvikling skriver i avslaget blant annet:

"Det er ikke aktuelt at noen fylkeskommune står uten fylkesbiblioteksjef – eller tilfredsstillende fylkesbibliotektjenester – i påvente av en kommende regionreform. I lys av at bibliotekutredningen Bibliotekreform 2014, er det tvert i mot svært viktig at det skjer en videreutvikling på alle forvaltningsnivå og sektorer, når det gjelder utformingen av det nye Norgesbiblioteket. Dette kan ikke ligge i bero i påvente av en regionreform. Bibliotekene er inne i en omstillingstid som gjør at de bør stimuleres til å utvikle nye og alternative samarbeids- og samordningsmodeller for organisering av bibliotektjenester, både på lokalt og regionalt nivå. Særlig er det viktig at de mange små bibliotekenhetene på kommunenivå kan utvikle samarbeid over kommunegrensene. Her har det regionale biblioteknivået et spesielt viktig ansvar.

Vi oppfordrer derfor Vest-Agder fylkeskommune til å iverksette tiltak for å oppfylle biblioteklovens krav, og ber om å bli holdt orientert om saken."

Bibliotekarforbundet registrerer vedtaket fra ABM-utvikling med tilfredshet.

- Det er viktig å håndheve biblioteklovens krav til lederkompetanse, ikke minst når regionalt samarbeid står så sentralt i Bibliotekreform 2014, sier forbundsleder Monica Deildok. Hun roser ABM-utvikling og håper avgjørelsen blir lagt merke til i kommuner og fylkeskommuner over hele landet. •

Hvor er verdens navle?

- Jo mer jeg jobber med dette, jo mindre blir egentlig Norge og Vesten. Vi er bare en bitte liten del. Vi tror vi er verdens navle, og det er farlig. Det er ikke sunt for kreativiteten vår.

TEKST & FOTO • Erling Bergan

Kirsten Leth Nielsen er en frontfigur innen det flerspråklige og flerkulturelle feltet i bibliotekverden. Et fagfelt med store utfordringer og med en framtid med brede perspektiver. Hun er en engasjert og aktiv bibliotekar som flere fortjener å bli kjent med.

- Mangfoldet er like viktig for planetens overlevelse som klimautfordringene. Vi holder på å bli en-kulturelle, og det er ille. Det er snart det amerikanske som dominerer hele verden, sier Kirsten, og fortsetter:

- Så er det dette med språk. Alle sier det er så fint at vi alle kan snakke sammen på engelsk. Det kan godt være. Men jeg tror språk også har en kulturell egenverdi. Det skal være et mangfold der også. Det skaper synergi.

Vi møter lederen for Det flerspråklige bibliotek på hennes kontor på Hammersborg. De holder til første etasje på Deichmanske bibliotek. DFB betyr mye for tusenvis av folk i Norge, som kompetansesenter for bibliotektilbud til språklige minoriteter, og med innkjøp og utlån av materiale på 40 språk. DFB er en viktig bidragsyter til å skape et levende flerkulturelt samfunn.

Internasjonalt engasjement

Kirsten Leth Nielsen er avdelingslederen for denne virksomheten, som dels hører til Deichmanske bibliotek og dels er et statlig finansiert satsingsområde. Her har hun vært siden midten av nittitallet. Hun identifiserer seg sterkt med det flerkulturelle. Så sterkt at hun også har engasjert seg internasjonalt.

For åtte år siden ble Kirsten valgt inn som medlem av Standing Committee i IFLAs seksjon for Library Services to Multicultural Populations. Under IFLA-kongressen i Oslo i 2005, ble hun valgt til seksjonens leder. Et verv hun avsluttet under årets kongress i Durban.

- Det var et tankevekkende besøk i Sør-Afrika. Vi hadde mange restriksjoner på bevegelsesfriheten vår der nede, det var stort sett ikke trygt å bevege seg ute på egen hånd. Men jeg hadde stort faglig utbytte av møtene vi hadde, på seksjonens prekonferanse i Pretoria og hovedkonferansen i Durban. Og vi fikk besøke bibliotek som ga oss interessante innblikk.

- Ja, Sør-Afrika har en utpreget flerkulturell befolkning?

- De kaller seg en regnbuenasjon. De har 11 offisielle språk. Det er klart dette er vanskelig. Hovedspråkene er afrikaans og engelsk. De andre språkene er mindre, de har lavere status, lite skriftlig materiale, lite skjønnlitteratur, lite lærebøker. Men det er mange som snakker disse språkene, og som kanskje ikke kan afrikaans eller engelsk. Under prekonferansen som vår seksjon arrangerte i Pretoria, var det forelesere fra bokproduksjonssiden og fra en organisasjon som kjøper opp og støtter produksjonen av bøker på alle de offisielle språkene. Feltet preges på mange måter av ildsjeler, også der. Og de har et stort problem, for bibliotekene er fylt med bøker som avspeiler behovene til den hvite befolkning - og sikkert også den svarte overklassen. Men når du kommer ned til hverdagsbehovene, så er det lite bøker å tilby.

- Er det overklassens bibliotektradisjon?

- Ja, det har det alltid vært. De språklige utfordringene er store over hele Afrika. En deltaker på prekonferansen var fra Nigeria. Hun fortalte at de fleste mennesker der er minst trespråklige. De har sitt morsmål, så har de et felles afrikansk språk - som kan være for eksempel swahili, og så har de kolo-

Kirsten Leth Nielsen, avdelingsleder for Det flerspråklige bibliotek (DFB), har sittet i styret for IFLAs seksjon for "Library Services to Multicultural Populations" i åtte år, de to siste årene som leder. Nå har hun gått av, men skal fullføre arbeidet med å få "The IFLA Multicultural Library Manifesto" til også å bli et offisielt UNESCO-dokument.

nispråket, som kan være engelsk, fransk, og så videre. Så alle må forholde seg til veldig mange språk. En stor utfordring.

Skandinavia i verden

Temaet på prekonferansen var "Innovative multicultural library services for all", med fokus på leseevne, læring og språklig mangfold. Foredragsholderne var fra 12 nasjoner, med land som Argentina, Singapore og Zambia representert. Men tyngdepunktet ligger i vesten, og både Norge, Sverige og Danmark er på lista over foredragsholdere. Akkurat som disse landene er tungt representert på deltakerlista til en hver IFLA-konferanse.

- Dette er rett og slett et økonomisk spørsmål. De skandinaviske landene har råd til å sende delegater til IFLA. I denne organisasjonen må all aktivitet finansieres av den enkelte delegat selv eller av vedkommendes arbeidsgiver. Dette er et stort problem i IFLA. De fleste som sitter i verv er toppsjefer. Alle trodde at også jeg var en toppsjef, da jeg ble "chair" for seksjonen. Vi har prøvd å få en større internasjonal spredning i seksjonen. Det har vi ikke klart før i år. Nå er det en litt mer balansert sammensetning av seksjonens styre. Tredje verden er riktignok fremdeles dårlig representert, og Midt-Østen eksisterer omtrent ikke i IFLA.

- Er den flerkulturelle situasjonen i de skandinaviske land særegen i forhold til resten av verden?

- Landene i Skandinavia ligner hverandre. Ellers er det veldig store variasjoner, på alle måter. Et eksempel er Zambia, som har flyktningleire med folk fra de omkringliggende land, samtidig som de selv har en flerspråklig befolkning. Og hvilke bibliotektjenester kan de tilby alle disse gruppene? De har en svært vanskelig situasjon. Skandinavia er nok spesielle i verden. Vi er ikke så store heller. Både minoritetene og innvandrergruppene i våre land er relativt små. Og så er vi rike land, med spesielt gode bibliotektjenester – sammenlignet med de fleste land i verden ellers. Det er ikke bare Skandinavia som er spesielle, hele den rike vestlige verden skiller seg ut fra verden for øvrig.

Kirsten Leth Nielsen er svært interessert i "verden for øvrig". Enten denne verden er langt unna, eller kommer midt blant oss. Og for henne er "multicultural library services" ikke et vestlig fenomen.

- Det er relevant i hele verden. Slike problemstillinger finnes i hele verden. Du har flyktninger i hele verden, du har minoriteter i hele verden, du har flerspråkligheten i hele verden. Trusselen mot språk og kultur finner du over hele verden.

Manifestet

Dette bringer Kirsten inn på noe hun har jobbet hardt for de siste årene, et "Multicultural Library Manifesto". Dokumentet ligger på beddingen nå, som et IFLA-manifest. Men det sjøsettes ikke før det forhåpentligvis blir godkjent som et IFLA/UNESCO-manifest. Å få slikt godkjent i internasjonale organer er omstendelige greier. Kirsten forklarer bakgrunnen:

- Da jeg skulle overta som leder for seksjonen, var jeg opptatt av å finne måter å bringe vårt tema inn sentralt på IFLAs agenda. Jeg opplevde spørsmålet om flerkulturelle bibliotektjenester som lavt prioritert og med liten status i organisasjonen. Arbeidet startet under vår prekonferanse i Stockholm, før IFLA-konferansen i Oslo i 2005. Kay Raseroka, daværende IFLA-president, var hovedtaler. Jeg spurte henne hvordan ▶

vi best kunne komme inn i bevisstheten til IFLA-ledelsen. – Lag et forslag til resolusjon, som dere prøver å få vedtatt under IFLA-kongressen i Oslo, sa hun. Seksjonen tok henne på ordet og arbeidet fram en tekst som sa hva vi ønsket at IFLA skulle jobbe med på dette feltet framover.

- Hvordan reagerte IFLA-ledelsen på forslaget?

- Den første tilbakemeldingen var at dette ikke kunne være et resolusjonsforslag, for det lå noen økonomiske implikasjoner for IFLA i noen av forslagene våre. Dermed måtte vi jobbe videre med noen av punktene og fremme det på nytt. Dette har vært en hovedoppgave i de to årene jeg har vært leder for seksjonen. Vi ville at det skulle utarbeides et bibliotekpolitisk manifest om flerkulturelle bibliotektjenester, og at det som kom ut av manifestet skulle implementeres i IFLAs strategiske planer, både på topplan og i de forskjellige seksjoner. Vi ville også at det skulle lages en database over best-practice. Det var det siste forslaget som eventuelt ville kostet penger.

Dermed var seksjonen og Kirsten i gang med å utarbeide manifestet. Etter langt og hardt arbeid har de nådd fram til en tekst som ble godkjent av IFLA i fjor. Så langt, så vel. Men seksjonen ønsker manifestet godkjent av UNESCO, for å gi det større politisk tyngde internasjonalt. På linje med folkebibliotekmanifestet og skolebibliotekmanifestet, som begge er UNESCO-dokument. Det ferdige forslaget til "Multicultural Library Manifesto" skulle opp på UNESCOs generalkonferanse i oktober, så skulle de være ferdig med jobben. Men noe har skjedd på veien, trolig noen formelle problemer. Saken er i hvert fall stoppet, og ble ikke fremmet på dette møtet likevel.

UNESCO er regnet som en vanskelig organisasjon å jobbe opp mot, det har flere enn Kirsten fått erfare. Så langt er derfor manifestet fremdeles bare et IFLA-manifest. Det er offisielt nok. Men så lenge det ennå ikke er godkjent av UNESCO, ligger de lavt i terrenget når det gjelder markedsføring. Manifestet er altså i limbo pr i dag.

Corresponding member

Kirsten er ikke ferdig med saken. Selv om IFLA har begrensninger på hvor lenge man kan sitte i et seksjonsstyre, åpner de for noe som kalles "corresponding member". Dette er ressurspersoner som styret ønsker å gjøre seg nytte av. Slik er Kirsten fremdeles aktiv i seksjonen, med manifestet som hovedoppgave.

- Jeg skal følge denne saken helt til mål, sier hun. Seksjonen for øvrig jobber også med mange andre saker. Ikke minst revidering av "Multicultural Communities Guidelines for Library Services", som det snart er ti år siden sist ble revidert. Dokumentene inngår i en tre-trinns pyramide: øverst er manifestet med sin uttalte politikk på feltet, deretter kommer guidelines altså retningslinjer, og nederst kommer håndbøker og andre konkrete hjelpemidler.

Flyktningleir i Thailand

- Manifest og guidelines, du er ikke redd for at det blir mye arbeid med tomme ord, uten virkning? Har dere noen erfaring med at disse dokumentene blir brukt?

- Ja, absolutt! De er nyttige for de som skal bygge opp nye tjenester. I guidelines kan de gå inn og få ideer til hva de skal gjøre og hva et slikt tilbud bør inneholde. Det er et faglig nyttig dokument. En foreleser vi hadde på prekonferansen i Pretoria i år var fra Japan. Hun hadde vært med på å bygge opp bibliotektjenester til burmesiske flyktninger i leire i Thailand. Tjenestene var både på burmesisk og karen. Det var kanskje det mest gripende foredraget på konferansen. De viktigste dokumentene hun hadde under dette arbeidet, var IFLA/UNESCO Public Library Manifesto og School Library Manifesto. Det sier litt om at det har noe for seg, at det ikke bare er et stykke papir.

- Hadde det tredje manifestet, om flerkulturelle bibliotektjenester, også vært på plass, så hadde det også vært i bruk?

- Ja helt klart. Det sier egentlig litt om hvilken betydning slike manifester har. Jeg ser på mange jeg snakker med, at de har motforestillinger mot dette arbeidet. Men det har betydning. Det er med på å flytte saken litt lenger frem. En av våre keynotespeakere i Durban var Loriene Roy, indianer og leder av den amerikanske bibliotekforeningen ALA. Hun reiser rundt i hele verden og snakker om bibliotek generelt og om tjenester til urbefolkninger. Nå sier Roy at hun vil ta med seg vårt manifest og snakke om det der hun kommer.

- Vil manifestet ha betydning i Norge også?

- Det håper jeg. Norge har bruk for manifestet. Vi har et godt stykke å gå før vi kan oppfylle de kravene som manifestet stiller.

De flerspråklige bibliotektjenestene er fremdeles en nisje for ildsjeler, påpeker Kirsten Leth Nielsen, som etterlyser en forankring av dette feltet hos ledelsen ved bibliotekene rundt omkring.

Canada og Australia

- I hvilke land er de flerkulturelle bibliotektjenester best utviklet?

- Generelt vil jeg si at det er relativt dårlig og lavt prioritert i mange land. I de landene jeg har besøkt i forbindelse med de offisielle IFLA-møtene, har jeg ikke vært så veldig imponert. Men skulle jeg trekke fram noen positive eksempler, kan nok både Canada og Australia nevnes. De gjør mye bra. Spania også.

- Hvordan er Norge i det internasjonale bildet?

- Vi er spesielle. Det er ikke vanlig å ha en institusjon som DFB. Vi har kommet ganske langt her på den måten. Det blir i hvert fall en slags konsistens i det som skjer.

Kirsten Leth Nielsen er – som navnet tilsier – opprinnelig dansk. Hun vil ikke juge på seg noen tung innvandrer-opplevelse av å komme til fjellapenes land. Men erfaringen med språklige misforståelser har hun, som de fleste dansker i Norge sikkert har vært gjennom.

Som danske er hun sikkert mer enn vanlig interessert i hva som skjer i Danmarks bibliotektjenester til innvandrerbefolkninger. Og akkurat nå ser hun at pendelen dreier.

- Jeg vil påstå at de i Danmark nå holder på å bygge ned denne tjenesten. De dreier mer mot integrasjon i det danske, enn opprettholdelsen av egen språk og kultur. Dette er to grøfter å falle i, og man bør unngå dem begge. Jeg synes vi har en bra balanse i Norge nå. I Sverige har de kanskje hellet litt mot den kulturell mangfoldsgrøfta.

DFB som alibi

Kirsten Leth Nielsen representerer et bibliotek som Trond Giske har et godt øye til for tida. Den rødgrønne regjeringa kaster ikke uforholdsmessig mye penger etter bibliotektjenester, men DFB har fått merkbare økninger fra kulturministeren. Og det trengtes, for det er ikke mange årene siden det sto riktig dårlig til med økonomien i DFB. De måtte begynne å drive butikk for overhode å overleve.

- Vi har egentlig ikke så mye vi skulle ha sagt. Hvordan DFB har det, avspeiler hele tiden den politiske ledelsens holdninger.

Da er det godt at Det flerspråklige bibliotek ikke er et reint ansvar for Oslo kommune. I så fall hadde de neppe eksistert i dag. For derfra kommer det ikke mer penger. Men hvordan er situasjonen for de flerspråklige bibliotektjenestene rundt om i landet ellers?

- Det har skjedd mye de siste ti årene. Vi har fått en større bevissthet rundt dette, det er flere som jobber med det nå. Men fremdeles er dette i stor grad en nisje for ildsjeler.

- Er det vanskelig å forankre dette arbeidet hos biblioteklledelsen rundt omkring?

- Ja, det vil jeg si. Der er det en jobb å gjøre. Det er nettopp det som må til, å få en forankring i toppledelsen. Det ser ut til de færreste bibliotek har dette eksplisitt uttrykt i sine strategiske planer. Det som har stått om flerkulturelle bibliotektjenester i bibliotekutredninga har vært positivt. Men jeg opplever at når DFB får mer penger og andre bibliotek sier vi gjør en god jobb, så blir vi på en måte deres alibi for flerkulturelle bibliotektjenester i Norge, i sin alminnelighet. Dette skjer nok ikke bevisst, men det skjer. Kanskje vi også fungerer som et alibi for Giske. ▶

Utdrag fra "IFLA Multicultural Library Manifesto"

Manifestet er godkjent av IFLA. Men IFLAs seksjon for "Library Service to Multicultural Populations", med Kirsten Leth Nielsen i spissen, har ønsket å få den godkjent også som et UNESCO-dokument. Dette arbeidet er foreløpig ikke fullført, det gjenstår noen formelle runder i UNESCO. Og fordi at dette kan føre til noen justeringer i teksten, har IFLA ikke ønsket å markedsføre manifestet med brask og bram. Men dokumentet er kopiert opp og gjort tilgjengelig for de som er interessert. Vi gjengir her tre av kapitlene i manifestet.

Missions of multicultural library services

In a culturally diverse society focus should be on the following key missions, which relate to information, literacy, education and culture:

- Promoting awareness of the positive value of cultural diversity and fostering cultural dialogue;
- Encouraging linguistic and cultural diversity and respect for the mother tongue;
- Facilitating the learning of several languages from an early age;
- Safeguarding the linguistic and cultural heritage and giving support to expression, creation and dissemination in all relevant languages;
- Supporting the preservation of oral tradition and intangible cultural heritage;
- Supporting inclusion and participation of persons and groups from all diverse cultural backgrounds;
- Encouraging "digital literacy", and the mastering of information and communication technologies;
- Promoting linguistic diversity in cyberspace;
- Encouraging universal access to cyberspace;
- Supporting the exchange of knowledge and best practice in regard to cultural pluralism.

Staff

The library staff is the active intermediary between users and resources. Professional education and continuing training focused on services to multicultural communities, crosscultural communication and sensitivity, anti-discrimination, cultures and languages should be provided.

The staff of a multicultural library should reflect the cultural, ethnic and linguistic characteristic of the community to ensure cultural awareness, reflect the community the library serves, and encourage communication.

Funding, legislation and networks

Governments and other relevant decision-making bodies are urged to establish and adequately fund libraries and library systems to offer free library and information services to culturally diverse communities.

Multicultural library services are in essence global. All libraries involved in activities in this field must participate in relevant local, regional, national or international networks in policy development. Research is needed to obtain the data necessary to make informed service decisions and secure appropriate funding. Research findings and best practices should be widely disseminated in order to guide effective multicultural library services.

Hele befolkningen

- Har utfordringene på dette feltet forandret seg de siste årene?

- Ja, absolutt. Før var jeg opptatt av at vi skulle få formidlet tjenester til flyktninger og innvandrere, til sluttbrukere. Vårt mål var først og fremst at bibliotekene skulle levere tjenester til den flerkulturelle befolkning. Nå er dette blitt mye større! Nå er hele den norske befolkning blitt en flerkulturell befolkning! Utfordringen er å få implementert den tanken rundt omkring.

- Hva mener du med at hele den norske befolkning er blitt flerkulturell?

- Vi lever i et samfunn som er flerkulturelt. Det betyr at vi alle sammen er medlemmer i dette, på lik linje. Vi har bare litt forskjellige behov. Det flerkulturelle ved dagens samfunn har fått en helt annen tyngde. Det er nesten ingen homogene samfunn igjen i Norge lenger.

- Hva slags bibliotekbehov oppstår av det?

- At vi må bygge opp tjenester og henvende oss til majoritetsbefolkningen med den hensikt å gi kunnskap, skape aksept og gi informasjon om andre medlemmer i samfunnet som tilhører kulturelle og språklige minoriteter. I stedet for å snakke til hverandre må vi snakke med hverandre. Vi må ha arenaer hvor vi gjør ting sammen, hvor vi møtes, blant annet på bibliotekene. Bare å se folk som ser annerledes ut på biblioteket, hjelper deg til å få litt mer forståelse.

Kirsten trekker fram Holmlia som et godt eksempel.

- De har mange arrangementer som går på tvers av grupper. Der kommer folk fra den kristne menigheten og moskeen sammen. De har en egen antirasistisk samling.

Best practice

Hun vedgår at det ikke er noen som har fasitsvar på disse utfordringene. Men hun utfordrer de mange kreative menneskene rundt om i norske bibliotek.

- Du må se hvordan det ser ut i din kommune, hva som kan være en fellesnevner hos deg. Og så gjøre noe med det. Jeg så gjerne at DFB kunne hatt midler til å koordinere og informere om hva som skjer rundt omkring på dette feltet. Et ansvar for å samle og spre "best practice". Men vi har ikke kunnet ta på oss det, vi har ikke penger til det i dag.

Kirsten tar sats og melder klart og tydelig hvordan tjenesten bør forandre seg:

- Den store utfordringen er å komme vekk fra at flerkulturelle bibliotektjenester skal være en spesialtjeneste. Vi mener det er en integrert del av hele biblioteket. Samtidig er det selvfølgelig grupper med spesialbehov, språklige minoriteter har behov for å få litteratur og informasjon på sitt eget språk. Det vil alltid være der, og det må imøtekommes særskilt. Men det viktige nå er å bringe det flerkulturelle fra sidelinjen og inn mot sentrum av bibliotekets planer og aktiviteter.

Kirsten Leth Nielsen er prototypen på en engasjert bibliotekar, med alle sekstiåtterens kjennetegn. Selv traff jeg henne første gang da Bibliotekarforbundet begynte sin lokale organisering midt på nittitallet. Hvem andre enn Kirsten satt ved bordenden da det første møtet i BF på Deichman skulle avholdes. I 1999 kom hun inn i forbundsstyret, der hun satt en periode. I flere år var hun hovedtillitsvalgt for BF-erne i Oslo kommune. Og i 2000 hadde vi et flott samarbeid om hennes IFLA-seksjons arrangement under den vanskelige konferansen i Jerusalem.

Verdens navle

Hun er alltid på hugget. Men hvor kommer engasjementet for det flerkulturelle fra? Er det fra egne opplevelser av å være dansk i Norge?

- Nei, det tror jeg ikke. Jeg opplevde riktignok at folk ba meg snakke norsk, at de ikke forstod hva jeg sa, alle disse mekanismene. Men engasjementet har kommet etter hvert som jeg har jobbet med dette feltet. Jo mer jeg jobber med dette, jo mindre blir egentlig Norge og Vesten. Hva er egentlig verdens navle? For oss er det Norge, USA og Vesten, ikke sant? Men for meg er det perspektivet fullstendig borte nå. Verden er mye større. Vi er bare en bitte liten del.

- Hvor er verdens navle?

- Vi vil at den skal være hos oss, det er det store problemet. Og der er farlig, det er ikke sunt for kreativiteten vår. Vi må vende oss til at verdens navle er over alt og ingen steder. •

Da arbeidsinnvandringen skjøt fart på slutten av 1960-tallet, var Deichmanske bibliotek tidlig ute med å fange opp behovene til de mange innvandrerne i hovedstaden. Det var hovedsakelig pakistanere som kom til Norge på denne tiden, og de første bøkene på urdu ble kjøpt inn av biblioteket tidlig på 1970-tallet. Dette førte til etterspørsel etter bøker på språk som arabisk og tyrkisk.

Bibliotek i andre deler av Norge merket også en økning i etterspørselen etter bøker på fjernere språk. Deichmanske bibliotek ble tillagt et nasjonalt ansvar for det flerspråklige tilbudet, og fra 1975 har Staten bevilget et årlig beløp til virksomheten.

Tilbudet ble raskt populært og kravene til kompetanse samt økt arbeidsmengde tvang fram nye måter å organisere virksomheten på, og i 1983 opprettet Deichmanske bibliotek "Avdeling for innvandrerlitteratur".

1996 skiftet avdelingen navn til "Det flerspråklige bibliotek", og ble lansert som nasjonalt kompetansebibliotek av Statens bibliotektilsyn (nå ABM-utvikling). Det flerspråklige bibliotek holder til på Deichmanske bibliotek - Hovedbiblioteket - på Arne Garborgs plass 4.

Tre hovedfunksjoner:

- Kompetanse- og veiledningssenter på bibliotektilbud til innvandrere og flyktninger overfor landets fylkes- og folkebibliotek.
- Innkjøps- og katalogavdeling for flerspråklig litteratur.
- Nasjonal fjernlånssentral for litteratur til flyktninger og innvandrere.

Målgrupper:

- Fylkes-, folke- og skolebibliotekene, samt andre relevante institusjoner som f.eks. sykehusbibliotek og fengselsbibliotek (primærmålgrupper).
- Personer som har de språk som DFB formidler som morsmål, samt andre som vil lære/vedlikeholde de språkene DFB formidler (sluttbrukere): innvandrere, flyktninger, asylsøkere, arbeidsinnvandrere, studenter.

(Fra www.dfb.deichman.no)

YS-leder Kvalheim:
- Seniorene er en ressurs!

- Vi trenger seniorene i arbeidslivet. Seniorene har en erfaring som yngre arbeidstakere ikke har opp-arbeidet seg.

Dette sier leder av Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Tore Eugen Kvalheim, i anledning den treårige informasjonskampanjen for å synliggjøre seniorene som ressurs i arbeidslivet, som startert forrige måned.

- Det er utrolig flott at man langt på vei har opplevd en holdningsendring blant både arbeidstakere, arbeidsgivere og i samfunnet generelt. Når arbeidsgivere nå etterspør erfaringen til seniorer, er vi på god vei til å lykkes, legger Kvalheim til.

Senter for seniorpolitikk (SSP) har fått i oppdrag av myndighetene å fronte kampanjen. YS sitter både i styret for senteret, og i arbeidsgruppen som nå kjører kampanjen.

- Seniorene i arbeidslivet har blitt et positivt bidrag både for arbeidslivet og samfunnet som helhet. Dette har gitt seniorene tro på seg selv, og dermed lyst til å bidra i arbeidslivet, sier YS-lederen.

Men til tross for positive trender, er det behov for en forsterket og mer offensiv seniorpolitikk. Derfor har SSP vedtatt en strategi der man innen 2011 skal ha oppnådd følgende:

- En klar og målbar tendens til høyere yrkesaktivitet blant eldre arbeidstakere
- Flertallet av norske virksomheter skal arbeide med seniorpolitiske tiltak
- Det skal være en økt seniorpolitisk bevissthet i samfunnet, i arbeidslivet og hos den enkelte

Som et ledd i dette arbeidet, kjører YS tre bevisstgjøringskurs for seniorer i løpet av høsten.

- Tre fulle kurs og ventelister viser at seniorene ser at de trengs og at de blir verdsatt. Slik er vi inne i en vinn-vinn-situasjon for både seniorer, arbeidslivet og samfunnet som helhet, sier YS-lederen, og fremhever den innsatsen som YS sin representant i styret og arbeidsgruppen til SSP, Finn B Haaland, gjør for saken. •

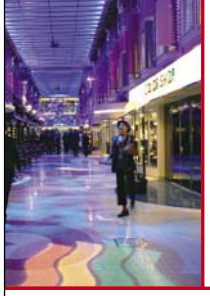

Bibliotekenes IT-senter

MIKROMARC BRUKERGRUPPE FOR SKOLE-BIBLIOTEK

Velkommen til Mikromarc brukermøte for skolebibliotek!

Oslo – Kiel og tilbake
23. – 25. januar 2008

Onsdag 23. januar går vi om bord i det splitter nye cruiseskipet Color Magic og setter kursen mot Kiel. Underveis får du være med på et lærerikt og nyttig program som gir deg ny og viktig informasjon om Mikromarc. Du får nyte god mat og drikke, hygge deg sammen med andre bibliotekarer, og ikke minst glede deg over et forrykende show på båten!
Her kan du lese mer om brukermøtet og melde deg på innen 17. desember:
www.bibits.no/bm/skole08

Vi gleder oss til å dele tre dager med deg!

Bibliotekenes IT-senter AS • Malerhaugveien 20 • Pb. 6458 Etterstad • 0605 Oslo
Tlf: 22 08 34 00 • Faks: 22 08 98 80 • salg@bibits.no • www.bibits.no

Til: bf@bibforb.no
Emne: Fra deltid til heltid

Jeg er barnebibliotekar i 75 % stilling i et folkebibliotek. Jeg vil egentlig gjerne jobbe full tid. Nå skal det tilsettes i en 75 % stilling i voksenavdelingen. En venninne sa at hun trodde arbeidsmiljøloven inneholdt en bestemmelse som ga deltidstilsatte rett til å fylle opp stillingen sin før det foretas nyansettelser. Stemmer dette? Hvordan skal jeg i så fall forholde meg? Skal jeg søke på 25 % av den utlyste stillingen i voksenavdelingen?

Fra: bf@bibforb.no

Arbeidsmiljøloven inneholder ganske riktig en bestemmelse om at deltidsansatte har fortrinn på ledige stillinger i virksomheten når de er kvalifisert. Dette er arbeidsmiljølovens § 14-3. 1. ledd i bestemmelsen lyder: "Deltidsansatte har fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse i virksomheten" (Arbeidsmiljøloven § 13.4 – 1. ledd). Imidlertid går det fram av forarbeidene til loven - jamfør kommentarutgaven om arbeidsmiljøloven av Jan Fougner og Lars Holo - at denne retten ikke gir arbeidstaker rett til å velge stillingsbrøk. Dette innebærer at du hvis du skal kreve stillingen i voksenavdelingen må kreve HELE stillingen, og ikke bare de 25 % du trenger for å fylle opp din stilling til 100 %. Derfor vil jeg ikke bruke Arbeidsmiljølovens § 14-3 i dette tilfellet.

Hovedtariffavtalen i kommunesektoren derimot, inneholder bestemmelser som gir deltidsansatte rett til å fylle opp stillingen sin inntil 100 %. Bestemmelsen er å finne i Kapittel 1 § 2.3, der 2. avsnitt lyder: "Ved ledig stilling skal deltidsansatte ved intern utlysning i kommunen/virksomheten tilbys utvidelse av sitt arbeidsforhold inntil hel stilling, dersom vedkommende er kvalifisert for stillingen." I et eget vedlegg i Hovedtariffavtalen for KS-sektoren: Vedlegg 2 "Lokale retningslinjer for redusert bruk av uønsket deltid", utfylles bestemmelsene om deltidsansattes rett til utvidet stilling.

Jeg vil derfor foreslå at du begrunner ditt krav om utvidet stilling med Hovedtariffavtalens § 2.3.

Du skal ikke søke deler av stillingen, men fremsette krav om å få fylt opp din stilling til 100 % med henvisning til Hovedtariffavtalen.

Ta kontakt med tillitsvalgte på biblioteket eller eventuelt BFs sekretariat ved behov for videre bistand.

Med vennlig hilsen
Monica Deildok
Forbundsleder
Bibliotekarforbundet

Ferdig utdannet?

Vel, det blir man kanskje aldri. Men har du fullført utdanninga og begynt i jobb som bibliotekar, er det på tide å melde fra til BFs medlemsregister. Gjør det gjerne selv, ved å gå inn på BFs nettsider www.bibforb.no og velg "Oppdatering av medlemsregisteret".

Takk for hjelpen!

Læringspiller på Bislet

I uka 8-12. oktober ble det arrangert lanseringsuke for Læringssenteret ved Høgskolen i Oslo. Tidlig om morgenen og i lunsjen sto personalet klart ved alle innganger til campus og delte ut pastillesker spesiallaget for Læringssenteret, forteller læringssenterdirektør Lars Egeland ved HiO til postlista biblioteknorge. Pastillene ble kalt læringspiller - for de som er sugne på kunnskap. Det ble delt ut løpesedler om Læringssenteret og hver dag ble det trukket en mp3-spiller blant de som besøkte Læringssenteret.

Høgskolen i Oslo har nå tre fysiske Læringssentre. Tidligere i år ble Læringssenteret i Pilestredet 35 åpnet til erstatning for to som tidligere hadde betjent avdeling for Samfunnsfag og Avdeling for Ingeniørutdanning. Ingeniørutdanningen flyttet inn i Pilestredet 35 i august. det var i og for seg ikke nødvendig med noen kampanje for å trekke flere brukere inn i dette Læringssenteret, det har vært stormende fullt i hele høst. Besøkstallene doblet seg i september og endte på over 35.000 besøk her, forteller Egeland. I Pilestredet Park har de et mindre læringssenter som betjener avdelingen for estetiske fag og sykepleierutdanninga. Her har de det høyeste utlånet pr. kvadratmeter!

I slutten av september åpnet dørene for det nye læringssenteret i Pilestredet 48, Eva Balkes Hus - kjent for mange fordi bibliotekarutdanninga holder til i dette bygget. Læringssenteret har nå overtatt de tre nederste etasjene i bygget. Her er det 17 ordinære grupperom, multimediarom, lesesal, telestudio, 124 stasjonære PC-arbeidsplasser, pluss trådløst nett. Utlån av bærbare PCer kommer seinere. AV-virksomheten er også en del av Læringssenteret. I første etasje sitter IT-vakter som veileder og låner ut AV-utstyr. •

HiOs læringssenter i Eva Balkes Hus, der bibliotekarutdanninga holder til, har fått bred trapp opp rett fra foajeen. Nå strømmer studentene til. (Foto: Erling Bergan)

Foto: Jan R. Bodin 2007

Takk til Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

som valgte oss som leverandør av RFID-løsninger (også kalt radiobrikker)

I konkurranse med flere tilbydere ble vi valgt som leverandør av RFID-brikker og -utstyr til biblioteket. Begrunnelsen var blant annet at vi tilbyr en tett integrasjon mellom Bibliofil og RFID-løsningen, slik at skrankepersonalet slipper å forholde seg til to ulike program for håndtering av utlån og innlevering.
Vi gratulerer samtidig Horten bibliotek med kjøp av vår skrankeløsning til sin RFID-installasjon. Begrunnelsen deres er den samme; De ønsker en tett integrasjon mellom Bibliofil og RFID.
Vi tilbyr levering av RFID-brikker, selvbetjeningsenheter, sikkerhetsportaler og skrankeenheter.

Kontakt oss for et tilbud eller mer informasjon.

BIBLIOFIL® levert av

Bibliotek-Systemer AS. Postboks 2093, 3255 Larvik
Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: http://www.bibsyst.no E-post: firmapost@bibsyst.no

Bøker og bibliotek i Beograd

I slutten av oktober feiret Gjerdrum folkebibliotek sitt 175-årsjubileum. Som et ledd i feiringen var Dag Halvorsen invitert til å snakke om bibliotekene i Serbia etter borgerkrigen.

TEKST & FOTO • Tord Høivik

Det var i 1932 at Gjerdrum opprette sin første samling av bøker til utlån – riktignok mot en liten årskontingent. I dagene 24. - 26. oktober 2007 ble det markert at det var gått 175 år siden starten, med et omfattende jubileumsprogram. Dag Halvorsen var blant de inviterte.

Hvor kjent han er blant de yngre – de som har vokst opp med internett – vet jeg ikke. Men de noe eldre har opplevd Halvorsen som avis- og radiojournalist – med Øst-Europa som spesiale – i nærmere førti år. Han har bodd utenfor Norge det meste av tida – dels i Polen og dels som pendler mellom Wien og Beograd.

Men nå bor han fast i Beograd. Han snakker selvsagt flytende serbo-kroatisk – og polsk – og flere andre sentraleuropeiske språk. Viktigere er det at han ser Europa med et dobbelt – kall det gjerne et tvisynt – blikk. Han er både øst-europeer og nordmann – en livslang sosialist fra beste vestkant.

Dag Halvorsen i samtale med den kosovo-albanske klarinettisten Robert Gjokaj under Gjerdrum folkebiblioteks 175-års-jubileumsfeiring forrige måned. De bidro begge til et flott arrangement.

Bibliotekene i Serbia er i krise.

Sammenliknet med Norge er det å besøke et bibliotek i Beograd som å gå en generasjon tilbake. Folkebibliotekene i Beograd har bare 150 tusen bind i alt - femti tusen på hovedbiblioteket og resten på filialer i bydelene. Budsjettene er minimale. Bøkene er gamle og slitte. Datamaskiner finnes knapt.

Dersom vi ønsker at Serbia skal bli en del av EU, må ungdommen lære seg vestlige språk. Det å ha adgang til bøker på engelsk, tysk, fransk og italiensk bidrar til dette. Men i dagens serbiske bibliotek finnes det svært lite litteratur på disse språkene.

Den sosialistiske folkeopplysningen ble et mareritt. Men under kommunismen var bøker i hvert fall billige og lett tilgjengelige. Hele Jugoslavia - med sine 25 millioner innbyggere - hadde et felles bokmarked og nye titler kom i store opplag. Under borgerkrigen i Jugoslavia ble det også lest og lånt mye.

Men delingen av Jugoslavia førte til en privatisering av bokmarkedet og en fragmentering av de kulturelle nettverkene. Hvert land har nå sine små, private forlag, og opplag på fem hundre eller tusen eksemplarer er det vanlige. Henning Mankell kan du få kjøpt over hele Beograd. Men dersom jeg skal ha en bestemt lokal bok, sa Halvorsen, må jeg tråle bokhandlene. Heller ikke bibliotekene klarer å fange opp alle bøkene som blir utgitt av små forlag, i små opplag.

Kompleks sentraleuropeisk verden

Tilhørerne ønsket å høre mer om kultur og politikk på Balkan. Det er sjelden å treffe på en foredragsholder som ikke bare formidler, men nærmest inkorporerer sitt stoff – slik Dag Halvorsen gjorde. Han satt på bibliotekets røde sofa – og lot den komplekse sentraleuropeiske verden komme til orde, inderlig, men uten fakter. Norge kan trenge slike perspektiver.

Det norske blikket på verden er naivt, nasjonalt og blottet for ironi. Det er typisk norsk å være snill. Både makt og rikdom korrumperer. Lord Acton hadde rett: power corrupts, and absolute power corrupts absolutely. Rikdom er en form for makt. Vi er i ferd med å bli rike – helt usannsynlig rike -, men har ikke rukket å bli ekle egoister. På bunnen er vi fortsatt enkle bønder og fiskere: velmenende protestanter og nøkterne sosialdemokrater. Politimester Bastian er vår lokale profet. Vi håper fortsatt å leve i Kardemomme by.

Det vil nok gå over. Men enn så lenge er Norge, med Enzensbergers ord, både framtidsverksted og folkemuseum. Serbia – og hele Øst-Europa – står for helt andre historiske erfaringer: bitre, blodige og brennende. I Vest- og Nord-Europa fungerte nasjonalismen statsbyggende. I Sentral- og Sørøst-Europa skapte den konflikter som fortsatt varer ved.

Det keiserlige Østerrike og det ottomanske imperium holdt nasjonale strømninger i sjakk - gjennom flere hundre år. De etniske konfliktene er fortsatt brennbare – som i Kosovo. Og kulturforskjellene mellom det som tidligere var østerriksk og tidligere var tyrkisk styrt, er fortsatt markante.

Det som kan stabilisere situasjonen og starte en økonomisk og kulturell vekst, er tilnærmingen til EU. Det vil også bibliotekene nyte godt av, siden EU ser bibliotekene som et viktig redskap for å bevare Europas unike kombinasjon av mangfold og enhet på det kulturelle området.

Til sist: Selv om han bor i Beograd, kommer Halvorsen ofte til Norge – og han drar gjerne på bibliotekturné. Besøket ga mersmak – for begge parter. •

Personalet abdiserer - for en uke

TEKST & FOTO • Erling Bergan

Sølvbergets 70 ansatte forlater arbeidsplassen sin en hel uke i februar. De reiser på kurs, og overlater arbeidet til vikarer, som skal hentes rett fra gata. Dette er et ledd i Stavanger 2008-prosjektet "Nabolagshemmeligheter". - Skummelt og spennende, men samtidig en sjanse vi ikke kan la gå fra oss, sier kulturhussjef Marit Egaas ved Sølvberget i Stavanger til NRK Rogaland.

Sølvberget er et 15 000 kvadratmeter stort kulturhus midt i Stavanger, med bibliotek som en av hovedvirksomhetene. Det er eget kommunalt foretak, og samarbeider med andre leietakere som kino, barnemuseum, kafé, m.m. I forrige måned feiret huset 20-års-jubileum.

Når et samlet personale forsvinner fra Sølvberget en uke i ferbuar, vil hver av de ansatte få en ukvalifisert vikar som etter tre uker med opplæring skal overta jobben deres. Egaas sier til NRK at hun ser for seg at innvandrere, trygdede, arbeidsledige, pensjonister, ungdom som har droppet ut av skolen eller andre som ikke har funnet sin plass i arbeidslivet skal kunne ta over Sølvberget en uke. - Relevant erfaring er altså rett og slett diskvalifiserende, sier kulturhussjefen, som også overlater sin egen jobb til en ufaglært vikar. Egaas presiserer at det på ingen måte er slik at den nye kultuhussjefen vil få alle fullmakter. - Man kan ikke brenne av resten av budsjettet på en uke, slår hun fast.

Et artig poeng med denne historien, er at det er nå når Sølvberget har fått bibliotekfaglig utdannet sjef igjen, etter en periode der lederen hadde andre kvalifikasjoner, at slikt prosjekt gjennomføres.

Fra personalet meldes - ikke overraskende - om skrekkblandet fryd. •

Personalet ved Sølvberget, Stavanger bibliotek- og kulturhus, drar i samla flokk på kurs en uke i februar. Ufaglærte vikarer skal drive huset mens de er borte. En krevende uke for begge parter, vil vi tro. Her fra Musikk- og filmbiblioteket i Sølvberget.

Sølvberget fylte 20 år

Første helga i november markerte Sølvberget at de fylte 20 år som Stavanger bibliotek- og kulturhus. Det var kaffe og kake, servert av bibliotek- og kulturhussjef Marit Egaas. Det var bokprat i Kulturbiblioteket, der tema var bøker vi leste i 1987 - da huset åpnet. På Barne- og ungdomsbiblioteket fortalte Marianne Stenerud småskumle historier om hekser og spøkelser for alle fra 4 år og oppover. Og sist, men ikke minst, fikk Stavangers befolkning en gyllen sjanse til å kvitte deg med tunge bører, dårlig samvittighet og søvnløse netter. Selve jubileumsdagen var det amnesti for de som ikke har turt å gå på biblioteket på evigheter fordi de har rota vekk ei bok, en film eller en cd. Det vanket verken kjeft eller straff. •

ABM-portal trengs ikke

"I dagens situasjon virker satsingen på en ny ABM-portal dypt ufornuftig", skriver Tord Høivik i sin blogg-melding Søndag kveld 4. november. "Nettet er i en rivende utvikling - og brukerne beveger seg raskt fra gamle til nye tjenester - dersom de nye treffer dem hjemme. De brede emneportalene er i krise. Tvillingparet Google og Wikipedia er det svært vanskelig å konkurrere med", hevder Høivik, som mener at smale emneportaler har større sjanse til å etablere seg. Men han føler seg heller ikke trygg på deres framtid, og mener de bør måle trafikken på nettstedet nøye. "Portalbransjen er ekstremt konkurranseutsatt - og portalbygging krever en stor porsjon entreprenørskap. Den gode entreprenør kombinerer viljen til å satse med evnen til å snu i tide. De som ikke satser, deltar ikke i spillet. De som går rett på - "samma hvem vi støter på" - blir tatt av neste snøskred", sier Tord Høivik, som mener at dagens offentlige portaler fortsatt er preget av norsk forvaltningskultur, som ikke er vant til konkurranse. •

Mer foto og video i forskningsformidling

– Bilder og video kan vise sider ved forskningen som man ikke får frem i skrift, sier den etiopiske doktorgradsstudenten Rahwa Mussie til forskning.no. Resultatet blir spesielt kraftfullt når forskningen skal formidles til grupper med lav leseferdighet.

Rahwa Mussie får støtte av Ole Bjørn Rekdal og Trygve Tollefsen ved Høgskolen i Bergen, som etterlyser økt bruk av visuell dokumentasjon i forskningsformidlingen. – Bruk av foto og video i kombinasjon med lokale språk kan være spesielt kraftfullt og viktig i formidling både til og fra grupper hvor andelen som kan lese og skrive er liten, understreker Trygve Tollefsen.

I høst har han ledet kurset i visuell dokumentasjon for syv doktorgradsstudenter fra Etiopia, Sudan og Tanzania som er finansiert gjennom NUFU-prosjektet, "Gender, generation and social mobilisation". Doktorgradsstudentene har allerede lagt planer for hvordan de skal anvende fotografi og video som digitale fortellinger for å spre kunnskap om helse i hjemlandene. Dette er korte videofilmer bygget opp av stillbilder. Slike digitale fortellinger er enkle å produsere, og kan brukes for å kommunisere med befolkningsgrupper med lav leseferdighet. •

BIBLIOTEKSERVICE AS

Alt du trenger – til en rimelig pris...

Møbler og rekvisita | Alt du trenger til biblioteket | Lagervare og skreddersøm

ZEUTSCHEL

Storformatscannere og Mikrofilmscannere

Sikrer dine verdifulle små og store medier.

Storformat opp til A null format!

CODECO

Selvbetjeningsautomater

Mark 5
– Ny brukervennlig automat!

Flere farger, og mange andre valgmuligheter.

Spesifiser automaten akkurat slik du vil ha den!

Passer derfor både små og store bibliotek, og mange ulike behov.

Bestill den store Tilbudskatalogen!

• Møbler • Rekvisita • Automater

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen Tlf. 32 88 70 10 Faks 32 88 58 55 salg@bibliotekservice.no www.bibliotekservice.no

Tidemann 4 Biblioteksystem®
– et godt valg

Alt du trenger!
– til en rimelig pris...

Låneren i fokus siden 1995

BIBLIOTEKSERVICE AS
– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen
Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

CODECO Selvbetjeningsautomater

Frigjør ressursene til andre oppgaver!

- Touchscreen – glem mus og tastatur
- Alt integrert i ett designmøbel
- Motorisert hev og senk
- Ergonomisk riktig
- Rullestolvennlig

Passer til alle moderne biblioteksystem!

Mark X

BIBLIOTEKSERVICE AS
– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55 · salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Look to Sølvberget? Look to Drammen? **Look to samarbeid!**

Drammen var i år vertskap for ABMs biblioteklederkonferanse. Byen har snudd et dårlig rykte, orientert seg mot elva og bygd et nytt flott bibliotek. Stavanger biblioteks Anne Torill Stensberg Lura deltok på konferansen, og ser her på likheter og forskjeller mellom Sølvberget og Papirbredden.

TEKST • Anne Torill Stensberg Lura
Bibliotekleder
Stavanger bibliotek Sølvberget

Drammensbiblioteket og Papirbredden

Drammensbiblioteket er en del av Papirbredden, Drammen kunnskapspark. I Papirbredden finnes leietagere som Høgskolen i Buskerud, Drammensbiblioteket, BI Drammen, Høgskolen i Telemark, Papirbredden karrieresenter, Papirbredden innovasjon, Innovasjon Norge, Norli Bokhandel og Cinevation (filmselskap, animasjonsfilmer).

Drammensbiblioteket er en del av dette fellesskapet, der kompetansebygging og utdanning er fellesnevneren.

Drammensbiblioteket er et samarbeidsprosjekt mellom 3 ulike bibliotektyper: Drammen folkebibliotek, Buskerud fylkesbibliotek og høgskolebiblioteket til Høgskolen i Buskerud.

Biblioteket drives integrert. For lånerne er det å betrakte som ett helhetlig bibliotek.

Drammensbiblioteket framstår som et bibliotek som satser på utdanning og livslang læring. Inne i selve biblioteket er det attraktive studieplasser, PC-er for publikum, studierom og trådløst nettverk. Biblioteket er i tre etasjer, med barneavdelingen i første etasje, Drammensbiblioteket i andre og høgskolebiblioteket i tredje etasje. Drammensbiblioteket har et arrangementstilbud som spenner vidt, fra skjønnlitterære arrangement til mer faglige foredrag.

Tanken om det nye biblioteket ble til i en tid da Drammen kommune ønsket å endre sitt image. Byen hadde i mange år hatt et stempel som lite attraktiv, og var en by mange kjørte rett gjennom, bokstavelig talt. ”Hardt, målbevisst arbeid gjennom 20 år” kalte byens ordfører prosessen de har vært gjennom, prosessen som biblioteket ble en del av.

Biblioteket er et byutviklingsprosjekt, der kommunen ville utvikle et område, kjøpe opp kvartaler, og bygge Papirbredden, i samarbeid med Entra Eiendom. Denne bydelen i Drammen framstår nå i ny drakt. Papirbredden er omkranset av attraktive leilighetskomplekser ved elvebredden. En ny gangbro som skal binde byen tettere sammen vil stå ferdig høsten 2007.

Stavanger bibliotek og Sølvberget

Stavanger bibliotek har en annen historie og inngår i en annen type fellesskap.

Vi er en del av kulturhuset Sølvberget, som består av Kino 1 Stavanger, Stavanger bibliotek, Kulturtorget (galleri), Norsk barnemuseum, ICORN (International Cities of Refugee Network) og fribysentret Xpress. I tillegg driver Sølvberget litteraturfestivalen Kapittel.

Stavanger bibliotek er en del av et kommunalt foretak, som et eget selskap med eget styre. Vi driver en rekke arrangement for barn og voksne, med hovedvekt på litteratur og kulturformidling. Biblioteket er også medarrangør av litteraturfestivalen Kapittel, som har et hovedfokus på litteratur og ytringsfrihet.

Søndag 4. november fylte Sølvberget Stavanger bibliotek og kulturhus 20 år. Det ble til etter en del politisk tautrekking og mye debatt. Kulturhuset ble bygget på det gamle Filmteatret fra 1927. Koblingen mellom bibliotek og kino var dermed et faktum.

Papirbredden i Drammen: Biblioteket inngår i et annet samarbeid her enn på Sølvberget i Stavanger, påpeker Anne Torill Stensberg Lura. (Foto: Erling Bergan)

Byggingen av kulturhuset Sølvberget var på mange måter også et byutviklingsprosjekt. De små hvite husene i gatene rundt kulturhuset var i dårlig forfatning og var lite attraktive. Pr i dag framstår området som helhetlig og er attraktivt beliggende midt i bykjernen.

I 2008 blir Stavanger europeisk kulturby. Stavanger 2008 er et samarbeid mellom flere kommuner i regionen og Rogaland fylkeskommune. Stavanger 2008 er tungt sponset av næringslivet i regionen. Regionens satsing på kultur er et ledd i en bevissthet i det å bygge en identitet, øke kjennskapen til regionen og bygge dens omdømme. Stavangerregionen trenger arbeidskraft og utvikling. Satsingen på kulturbyen er et ledd i dette. "Open port" er overbygningen til kulturbyåret. Her kan det trekkes direkte linjer til Sølvbergets satsing på litteratur og ytringsfrihet.

Image is everything

Bibliotekene i henholdsvis Drammen og Stavanger sier mye om sin identitet gjennom de allianser og samarbeidspartnere de har. De ulike leietagerne på Papirbredden og på Sølvberget er med på å påvirke utviklingen til de 2 bibliotekene.

Alle studentene som har sitt daglige virke på Papirbredden vil utvilsomt sette sitt preg på biblioteket og legge premisser på tilbudet. Det er mange gode studieplasser for studentene her. Biblioteksjefen og ordføreren la vekt på utdanning, hjernekraft og livslang læring i sine innlegg på biblioteklederkonferansen. De fysiske forutsetningene er til stede. Når det gjelder selve innholdet er det et stykke igjen. En kunne tenke seg en kraftigere satsing på arrangement for studentgruppene, eller også en tydeligere satsing på livslang læring for allmennheten.

På Sølvberget er studentene ikke like synlige. Her har vi for eksempel åpningstider til kl 21 på kvelden for å utnytte det potesialet det er å ha kinoen under samme tak. Det arrangeres filmquiz og biblioteket har en stor filmsamling. Kanskje kunne huset tjent på å framstå mer helhetlig enn i dag. Kinoen og biblioteket opererer med ulike annonser, det samme gjør Norsk barnemuseum. Det kan se ut som om det er et arbeid som gjenstår for å få huset til framstå som mer helhetlig.

Mulighetenes rom

Papirbredden og Sølvberget er mulighetenes rom for folkebibliotektilbudet i de to byene. Det gir store muligheter for markedsføring for de som "bor " under samme tak. Samtidig er det en utfordring å opptre helhetlig. For bibliotek som ønsker seg nybygg gjennom samarbeid, vil jeg si "look to Drammen". Uten samarbeidet og satsingen på byutvikling ville kanskje ikke det nye bibliotekbygget reist seg like raskt.

For bibliotek som ønsker å satse på litteratur- og kulturformidling, vil jeg anbefale å se på hva Sølvberget har fått til. Biblioteket alene hadde ikke greid å håndtere en stor satsing på for eksempel litteraturfestival.

Fellesnevneren er uansett: Samarbeid. •

Mediemonstre og svensk nytenkning

- smakebiter fra årets biblioteklederkonferanse

Hva driver disse ungdommene med på nettet?
Hvordan når man bibliotekbrukerne online?
Er det mulig å markedsføre biblioteket på nett?

TEKST & FOTO • Sunniva Evjen

Årets biblioteklederkonferanse ble holdt i Drammen, og temaet Norgesbiblioteket ga rom for interessante perspektiver på bibliotek - fysisk så vel som digitalt og sosialt.

De unge mediemonstrene

Trendanalytiker Ole Petter Nyhaug fra MMI, hadde tatt turen til Drammen for å oppdatere bibliotekarene på den digitale medievirkeligheten ungdom forholder seg til. Personlig har jeg alltid trodd jeg var oppdatert, ja, jeg har regnet meg selv som en digitalt velbevandret person: Jeg mailer, jeg chatter, jeg blogger, og jeg var ikke tung å be inn i facebook-universet. Men skal jeg tro Nyhaug skjønner verken jeg eller andre som kjempet seg gjennom puberteten noe særlig av medievanene til "dagens ungdom". Jeg ble oppriktig sjokkert over å høre at e-post er passé blant de under 20. Jeg husker da mobiltelefonen var tung, skjermen var grønn, og fremdeles forbeholdt de få. I dag springer selv småunger rundt med mobiltelefoner og kozer og klmzer til gud og hvermann. De er barn som aldri har levd uten sms og msn, og de har følgelig et helt annet forhold til teknologi enn du og jeg. Hvordan er deres mediehverdag?

- Gjennom biblioteket.se skal brukerne få mer, de skal kunne føre en dialog med bibliotekarene, og kunne delta gjennom tagging, karaktersetting og tilbakemeldinger, fortalte Daniel Andersson fra Stockholms stadsbibliotek.

Ole Petter Nyhaug kaller dem "de unge mediemonstrene" - de tilhører den rotløse, trådløse og hypersosiale generasjonen, den som aldri slår av pc, mac eller mobiltelefonen og alltid vil være online. De er rett og slett annerledes enn oss voksne fordi de har vokst opp i et helt ulikt samfunn med en helt annen mediesituasjon. Og deres bruk er annerledes enn vår

Det er først og fremst bruken av sosiale medier som øker. Populariteten til nettsamfunn har økt jevnt, men den nærmest eksploderte med Facebook i november i fjor. MSN, YouTube, Facebook, Nettby og Wikipedia er på lista over de 20 mest populære nettstedene blant ungdom - halvparten av disse er faktisk sosiale medier. Noen enkel og enhetlig bruk er det likevel ikke snakk om. I følge Nyhaug er det kryssbruken av medier som er helt særegen for ungdom. De nøyer seg ikke med "bare" datamaskinen eller iPod-en, neida, for dem skal alt helst foregå samtidig. Unge Ola og Kari Nordmann sitter ved pc-en, er på facebook, chatter på msn, sender sms, er innom Second Life, laster ned fra nettet - mens tv-en står på i bakgrun-

Internett for ungdom er rett og slett ikke det samme som det er for oss, påstår trendanalytiker Ole Petter Nyhaug, som vil ha bibliotekene på ungdommens arenaer.

nen. Høres det slitsomt ut? Ikke for de unge håpefulle. Nyhaug forteller at denne måten å bruke medier på er avslappende for dem det gjelder, de "facebook-softer"!

Biblioteket som virtuell arena?

Så hva har bibliotekfolket å lære av dette? Først og fremst kunnskapen om at det ikke er nok å lage et oppegående nettsted for et bibliotek som satser på 2.0. Nøkkelen til å nå ungdom på nettet er å tilby interaksjon med andre - kommunikasjonen må være toveis, ting må gå kjapt, og tilbudet må oppleves stimulerende.

- Internett for ungdom er rett og slett ikke det samme som det er for oss, understreker Nyhaug i sitt foredrag. Han mener det er viktig at bibliotek er tilstede på slike arenaer hvis de er interessert i å "henge med" på hvordan ungdom bruker medier. En annen grunn til at det er viktig fordi bibliotekarer har et viktig budskap til unge når det gjelder nettikette. I følge Nyhaug har ungdom en tendens til å se på Internett som noe privat, i stedet for det massemedium det faktisk er - de tenker ikke alltid på konsekvensene av å være private i det offentlige rom. Kritisk sans og vurdering av nettsteder er et annet område der bibliotekarer absolutt har enn oppgave i forhold til unge, og denne opplæringen blir stadig viktigere etter som nettbruken øker.

- Vær tilstede, var Nyhaugs oppfordring til de fremmøtte.

"Look to Sweden"

Hvor forsmedelig det enn er å innrømme nederlag for vårt naboland i øst, så er det liten tvil om at svenskene er hakket hvassere enn oss når det gjelder biblioteksatsing. ABM hadde invitert Daniel Andersson fra Stockholms stadsbibliotek til Drammen for å fortelle om hvordan de møter 2.0-utfordringene gjennom prosjektet biblioteket.se. Andersson mener at det fins sørgelig lite visjon for det digitale folkebiblioteket.

- Det vi har forsøkt å få til er å gjøre noe helhetlig på nettet, sa han. - Vi synes det er viktig å understreke at dette ikke er et web-prosjekt, men et bibliotekprosjekt. Biblioteket.se er en startside, en kommunikasjonskanal og en synliggjøring av biblioteket. Brukerne skal som før kunne holde orden på lån og aktivitet, men de skal også få mer: De skal kunne føre en dialog med bibliotekarene, og kunne delta gjennom tagging, karaktersetting og tilbakemeldinger. Prosjektet er åpent for alle svenske bibliotek, og økt deltakelse vil nødvendigvis gi en nasjonal merverdi.

- Det viktigste i forhold til 2.0-teknologi er at det ikke eksisterer parallelt med virksomheten, men at det er en del av den, understreket Andersson.

Det fins åpenbart ingen fasitsvar på hvordan bibliotekene skal utvikle nettbaserte tjenester og nå ut til brukerne på andre arenaer enn den rent fysiske. Det som er viktig er at man kjenner brukerne sine og er villig til å tenke nytt - som åpenbart er mye enklere å si enn å faktisk gjøre. Når kunnskapen er på plass er det på tide å "tenke som en bruker", noe Daniel Andersson sa de bevisst hadde prøvd å gjøre gjennom biblioteket.se. Nettstedet lanseres etter planen i november, og burde absolutt være verdt en titt (www.biblioteket.se)! •

Styremøte med fordypningstema

TEKST & FOTO • Erling Bergan

Da forbundsstyret samlet seg til møte mandag 29. oktober, hadde forbundsleder Monica Deildok lagt inn et nytt element på dagsorden. Rett etter lunsj var det satt av en time til "Fordypningstema". Denne gang var Christopher Navelsaker invitert. Han er sektoransvarlig i YS-Privat, og orienterte om arbeidet på dette feltet, om medlemssammensetning, avtaleforhold, forhandlingsprosess og lignende. Her har BF relativt få medlemmer og store muligheter. Styremedlemmene lyttet med stor interesse og stilte mange spørsmål til Navelsaker. Og det var ingen tvil om at fordypningstema midt i styremøtet vil bli prøvd flere ganger.

Christopher Navelsaker er sektoransvarlig for privat sektor i YS. 29. oktober orienterte han BFs styremøte om medlemssammensetning, avtaleforhold og forhandlingsprosess på dette feltet.

Blad og nett

På selve styremøtet sto BFs publiseringsvirksomhet sentralt. Plan for Bibliotekaren i 2008 ble vedtatt, med en viss økning av ressursene avsatt til bladet. Utfordringene med stillingsannonser ble diskutert, og styret var åpne for å la redaktøren tilpasse pristilbudet på stillingsannonser til nye annonseringsmønstre blant arbeidsgiverne. Hvordan dette helt konkret skal bli, avklares fram mot jul.

Nettsidene til BF har ikke blitt utviklet slik styret har ønsket. På foregående styremøte ble det etterlyst en orientering om dette arbeidet, og det kom nå. Redaktøren kunne bare beklage at utredningen av nytt publiseringsverktøy hadde dradd i langdrag, men at det nå var fortgang i saken igjen. En arbeidsgruppe i BF har laget kravspesifikasjon og sjekket denne mot nærmere tjue mulige leverandører. Blant de 8-9 som kunne være aktuelle, bør det kunne avklares hvem som velges i løpet av en måneds tid. Men priser og funksjonalitet varierer mye, og det er et vanskelig marked å orientere seg i, kunne redaktøren melde.

Lokale forhandlinger

Styret ble orientert om hvilke lokale forhandlinger som hadde ført til brudd og hvem i BF-sekretariatet som har ansvar for oppfølging i disse oppgjørene. De ble også orientert om lønnsoppgjøret for BFs ansatte, og fastsatte lønn for sin egen forbundsleder og nestleder, mens disse satt på gangen som inhabile.

De utlyste midlene til konferansestipend for studentmedlemmer er nesten brukt opp for i år, og styret registrerte den gode interessen, og stipendmottakernes tilbakerapportering, med tilfredshet. Styret hadde en første drøfting av program for landsstyremøtet, som skal være i begynnelsen av desember. De ble også orientert om en rekke andre saker, blant annet program for kommende skandinavisk BF-møte i Stockholm i november og rapport fra det nyss avholdte seminaret om bibliotekarkompetanse i Bergen.

Medlemsutvikling i BF

Et spesielt punkt på dagsorden, var en orientering om medlemsutviklinga i BF, med spesielt fokus på de yrkesaktive. Den viste at selv om det totale medlemstallet i BF stadig stiger, er det en økende andel studentmedlemmer. Og selv om gjennomsnittsalderen i den totale medlemsmassen holder seg stabil, stiger den i alle medlemsgrupper. Dette forklares med at studentmedlemmenes andel av medlemmene stiger. Det vil si at BF bør se på noen nye tyngdepunkt i arbeidet sitt for å takle en utfordrende medlemsutvikling i årene framover. Studenter må fortsatt verves, men de må i større grad beholdes som BF-medlemmer også etter studietida, samme hvor de begynner å jobbe. •

Ferdig forhandlet?

Husk at protokollen må sendes inn til Bibliotekarforbundets sekretariat, med epost eller på fax:

epost: bf@bibforb.no
fax: 22 17 04 96

Lang ferd mot nye nettsider

TEKST • Erling Bergan

BFs nettsted www.bibforb.no ble opprettet i juli 1996. Fra starten ble det brukt et vanlig redigeringsprogram for laging av enkeltsider for web. I 2003 var tida inne til å begynne å bruke et publiseringsverktøy, også kalt Content Management System (CMS). Valget falt på publiseringsverktøyet Emium fra firmaet Cybium i Kristiansand. Vi var ikke før kommet i gang med bruken av dette, før firmaet flyttet oss over på en annen plattform, et verktøy som het PubliCare. Og det var ikke gått mer enn ett år, før det ble klart at firmaet ville bli nedlagt og produktene overført til firmaet Bysant. Der startet de med å drifte PubliCare for oss, men året etter flyttet de oss over på Bysants eget publiseringsverktøy webPublish, som Bibliotekarforbundet fremdeles bruker.

Etter hvert har det blitt klart at denne løsningen ikke ville bli videreutviklet av leverandøren, de satset på andre løsninger med fokus på netthandel, men forsatte å drifte vårt verktøy. Dermed måtte BF starte jakten på et godt alternativ.

Forbundet har aldri vært i tvil om at det var en riktig beslutning å ta i bruk publiseringsverktøy, framfor å fortsette å snekre sider selv. Vi har heller ikke valgt noen åpenbart dårlige løsninger. Men markedet er turbulent, og både behov og tilbud endrer seg raskt. Firmaer og verktøy kommer og går, funksjonaliteten varierer mye og prisene varierer voldsomt. Det er vanskelig å orientere seg.

Forbundsstyret nedsatte derfor i november i fjor en arbeidsgruppe til å jobbe fram en ny løsning. Det ble arbeidet godt fram til påske, men så gjorde andre arbeidsoppgaver det vanskelig å få tilstrekkelig tid til en skikkelig vurdering. Nå er arbeidet tatt opp igjen, og det satses på å velge nytt system ganske snart. Implementeringen vil trolig skje i løpet av begynnelsen på 2008, avhengig bl.a. av leveringstid hos leverandøren som velges.

I kravspesifikasjonen som arbeidsgruppa utarbeidet, inngår både ekstranett for medlemmer og tillitsvalgte, for forbundsledelsen, og for spesielle grupper og utvalg. Det skal også være mulig med tre tilgangsnivå på redigeringssida, slik at selv om kun noen få har rett til å publisere direkte, kan flere skrive ferdig saker som andre legger ut. At verktøyet er enkelt og intuitivt å bruke, og at det tar kort tid å lære opp nye å legge ut informasjon, er også viktige krav. For her er det snakk om å tilby alle fylkeslederne å bruke dette til informasjon om sine fylkeslag.

Sammen med nytt publiseringsverktøy, vil det også bli lagt opp en forbedret ansvarsfordeling for publisering i BF. Flere ansatte og organisasjonstillitsvalgte vil bli involvert i å legge ut informasjon, og nettstedet vil dermed kunne spille tettere på BFs øvrige aktiviteter.

BFs nettsted har vokst kraftig i omfang siden starten. I 1998, inneholdt nettstedet 13 artikler, 26 bilder og ingen nedlastbare filer. I 2003 var det blitt 39 artikler, 28 bilder og 17 nedlastbare filer. Høsten 2006 var det hele 211 artikler, 511 bilder og 482 nedlastbare filer. En del av dette tilhører forbundsstyrets ekstranett, og noe blir trolig sanert i forbindelse med overgang til nytt system. Men mye skal bringes videre i det åpne nettet. Dessuten vil et forbedret system åpne for bredere bruk av nettstedet til kommunikasjon og dermed arkivering. For her er målsettingen at dette også skal romme elektronisk arkiv for dokumenter i forbindelse med BFs møtevirksomhet, m.m. •

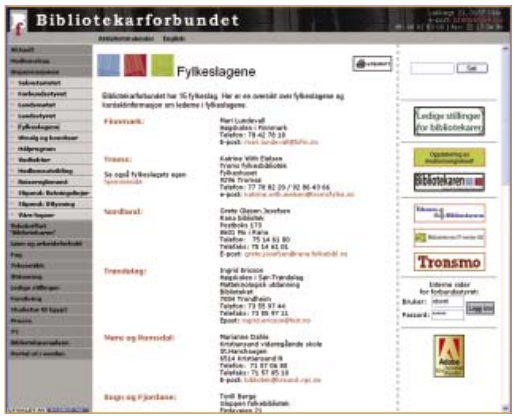

BF skal ha nytt publiseringsverktøy for nettsidene sine. Det har tatt tid å finne det rette tilbudet, i et vanskelig marked. (Foto: Erling Bergan)

Landsstyremøtet ser framover

3.desember er det møte i BFs landsstyre i Oslo. Det blir siste gang de samles i denne landsmøteperioden, som avsluttes med landsmøtet i april neste år.

Landsstyret består av fylkeslagenes ledere og medlemmene av forbundsstyret. Landsstyret er et rådgivende organ som skal ha møte en gang i året, for å "drøfte og evaluere oppnådde mål og pågående aktiviteter, på bakgrunn av forbundsleders beretning", som det heter i vedtektene.

I den foreløpige dagsorden for landsstyremøtet, legges det opp til å drøfte hva som er hovedutfordringene for BF ved inngangen til 2008, med utgangspunkt i virkeligheten og med et sideblikk på målprogrammet. Det blir trolig også et fokus på medlemsutvikling og profilering, og en orientering om arbeidet med BFs nettsider. •

Bidrag til TV-aksjonen

Bibliotekarforbundet har deltatt i YS sitt spleiselag til inntekt for TV-aksjonen 2007 "Sammen for våre barn". BF har gitt 8000 kroner, som tilsvarer fem kroner pr medlem. YS har samlet gitt 180.000 kroner til aksjonen.

Årets TV-aksjon var tildelt UNICEF Norge. Aksjonen ble gjennomført i samarbeid med Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité og Right To Play. Inntektene går til barn berørt av hiv og aids i ulike deler av verden. •

Arbeidslivet vil ha seniorene

Både næringslivsledere og arbeidstakere mener seniorer er vesentlig mer attraktive i arbeidslivet i dag enn for fem år siden. Det viser årets Seniorpolitiske barometer som er utarbeidet av Synovate for Senter for seniorpolitikk. - Utviklingen er svært gledelig. De bedriftene som nå ikke klarer å rekruttere og beholde eldre arbeidstakere, kommer til å bli taperne i den steintøffe konkurransen om arbeidskraft, sier senterets direktør Åsmund Lunde.

Undersøkelsen viser at 44 prosent av befolkningen mener arbeidstakere i 50-årsalderen er mer ettertraktet nå enn for fem år siden. Blant ledere i arbeidslivet mener hele 68 prosent at gruppen 50+ er mer ettertraktede enn tidligere, viser Norsk seniorpolitisk barometer. •

Den siste glæde

Treng det norske samfunnet bibliotek når vi får bøker overalt til låge prisar, og vi har (altfor) lett tilgang til alt vi ønskjer?

TEKST • Robert Haugen
Rådgjevar
Sogn og Fjordane fylkesbibliotek

I romanen *Genanse og Verdighet* (1994) av Dag Solstad opplever hovudpersonen, lektor i norsk, Elias Rukla, at det offentlege rommet er oppteken. Der er ikkje lenger plass for det samfunnsinteresserte mennesket som er oppteken av å setje seg inn, diskutere og formidle allmennkunnskap om økonomi, litteratur, samfunnsvitskap, språk, historie, fysikk osb.. Rukla registrerer, med sorg, at kollegane på den vidaregåande skulen han arbeidar ikkje har behov for å dele erfaringar og synspunkt om anna enn, ja, bustadlån, og angsten for kva veg renta vil gå.

Det offentlege rom

Lektoren kjenner seg framand og bortkomen på skulen og i 90-talets Noreg. Han gjer seg tankar og teoriar over kor mykje makt dei frie marknadskreftene har fått, og ikkje minst grublar Rukla over korleis det frie, offentlege rommet har blitt invadert av reklame som skapar illusjonar om urealistiske oppfyllingar av draumar ("om du kjøper akkurat denne varen blir du lukkeleg og likt av alle"-bodskapen) med kyniske marknadsføringsaktørar som konstruktørar, og korleis dette har, etter Elias Rukla sitt syn, fortrengt, skyvd bort og sløva den allmenne nyfikna hos samfunnsborgaren.

Er Solstad sin glitrande og presise prosa berre fiksjon, eller greier han å trengje igjennom skottet til den vidunderlege verda vår?

Bøker på pallar

I *Bergens Tidende* 22. oktober skriv bokmeldar Gro Jørstad Nilsen om dei usynlege - men kanskje du har sett desse, som bibliotekarar er vi jamleg i kontakt med bokhandlarkjeder ved bestilling av bøker og anna materiale – ho leitar etter dei ho kallar "noen" eller namnlause i dei store og maktsterke bokhandlarkjedene som avgjer kva for bøker pallane framføre kassaapparata skal fyllast med. Jørstad Nilsen registrerer at utallige eksemplar av den kritikarslakta utgjevinga *Lesbisk nigger* av Mads Larsen er blitt gjort svært så godt synleg, og undrar seg på kva for kriteria desse sentralt plasserte konsulentane, eller skal vi tippe BI-utdanna marknadsførarar, brukar ved val av kampanjetitlar.

Ein bokhandeltilsett intervjua av Forfattarforeininga fortel, etter kva meldar Jørstad Nilsen opplyser i kommentaren sin, om mekanismane bak utstillingar av bøker på pallar: Dei skal skape ein illusjon av den utvalgte – ei bok som får ei plassering må vere viktig, sentral og av høg kvalitet. Den intervjua bokhandeltilsette meiner at ein bokansvarleg i butikkane ikkje ville ha turt å ta inn på pallar og på andre utstillingshjelpemiddel bøker som dei anonyme i gode toppstillingar i bokhandlarkjedene avgjer ikkje fortener ein slik framtredande plassering.

Sentralstyrt

Bokmeldar Gro Jørstad Nilsen i Bergen meiner at dei sentralstyrte marknadsføringsstrategiane i bokhandlarkjeder er alvorleg; dei svekkjer kvaliteten på formidlinga i bokhandlarane. Men eg synest Jørstad Nilsen går for langt når ho påstår at undertrykking av kvalitet som utvalskriterium til fordel

I biblioteket lærer vi å tenkje sjølv, for å bli frie og sjølvstendige menneske med samfunnsansvar, skriv Robert Haugen, som her driv utlån frå bokbåten Epos. (Foto: Finn Erik Moberg)

for sensasjon og overflatisk fjas utan substans, fører til at bøker med politisk innhald blir presentert utelukkande som underhalding. (Likevel er eg usikker på kva for emneord boka *Prosessen* av Gerd-Liv Valla fortener).

Vi veit heldigvis at mange lesarar er svært så vakne og gjennomskodar marknadsføringstriks. Men konsekvensane av utviklinga i bokbransjen dei siste tiåra med kjededanninga og liberaliseringa av bokbransjeavtala er viktige for profesjonelle litteraturformidlarar å vere opplyst om slik at vi ikkje blir ført bak, ja, lyset.

Aasen og Hovden

Endringane i bokhandlarbransjen forklarar kanskje langt på veg kvifor to kjedebokhandlarar eg oppsøkte i haust ikkje hadde bøker av korkje Ivar Aasen eller Anders Hovden. Eg sat nærast att med ei kjensle av å vere rar som kom med *slike* spørsmål, til og med på ein kvardag. Men trur du at bokhandlarkjedene smykka butikklokala med boktitlar i alle slags fargar om sminking, wok, suppekjøkken og bilvask? Den marknadstilpassa bokbransjeavtala fungerer etter intensjonane, tenkjer eg dåverande moderniseringsminister Morten Meyer (H) seier i dag, om han orkar å gløtte opp frå permane til dei siste utgjevingane av Holt eller Almaas.

Korrektiv til marknadskreftene

Det norske samfunnet treng meir enn nokon gong offentlege rom der allmenn- og samfunnsinteresserte menneske kan danne seg med den skjønne litteratur og prosa om sak. Ein av dei fremste oppgåvene til biblioteka, spesielt folkebiblioteka, er å vere korrektiv til marknadskreftene, og eit nyttig og relevant alternativ for søkjande og nyfikne menneske.

Rolla til bibliotekarane blir, om mogleg, endå viktigare etter mitt syn: Vi bør *formidle* med endå sterkare kraft det vesentlege av skjønnlitteratur og sakprosa, tilby relevant datateknologi, fysiske og virtuelle møterom utan at nokon, ukjent eller kjent, bedrar oss med bøker og anna materiale utan kvalitet og utan innhald.

Bilete av samfunnet

Biblioteka skal leggje til rette og opne opp for at einskildindivid kan gjere seg kjent med eit mest mogleg sant bilete av samfunnet dei bur i, utan å risikere å bli manipulert av marknadsaktørar. I biblioteket skal vi lære å tenkje sjølv – berre slik blir vi frie og sjølvstendige menneske som kan ta samfunnsansvar. Dette treng vi etter mi oppfatning kanskje meir enn før i ei tid då sentrale (kultur)politikarar ikkje har vilje til makt som verkeleg kjem biblioteka til gode, utover hule lovprisingar utan forpliktingar. •

GJENSIDIGE

DET LØNNER SEG Å SAMLE ALT PÅ ETT STED

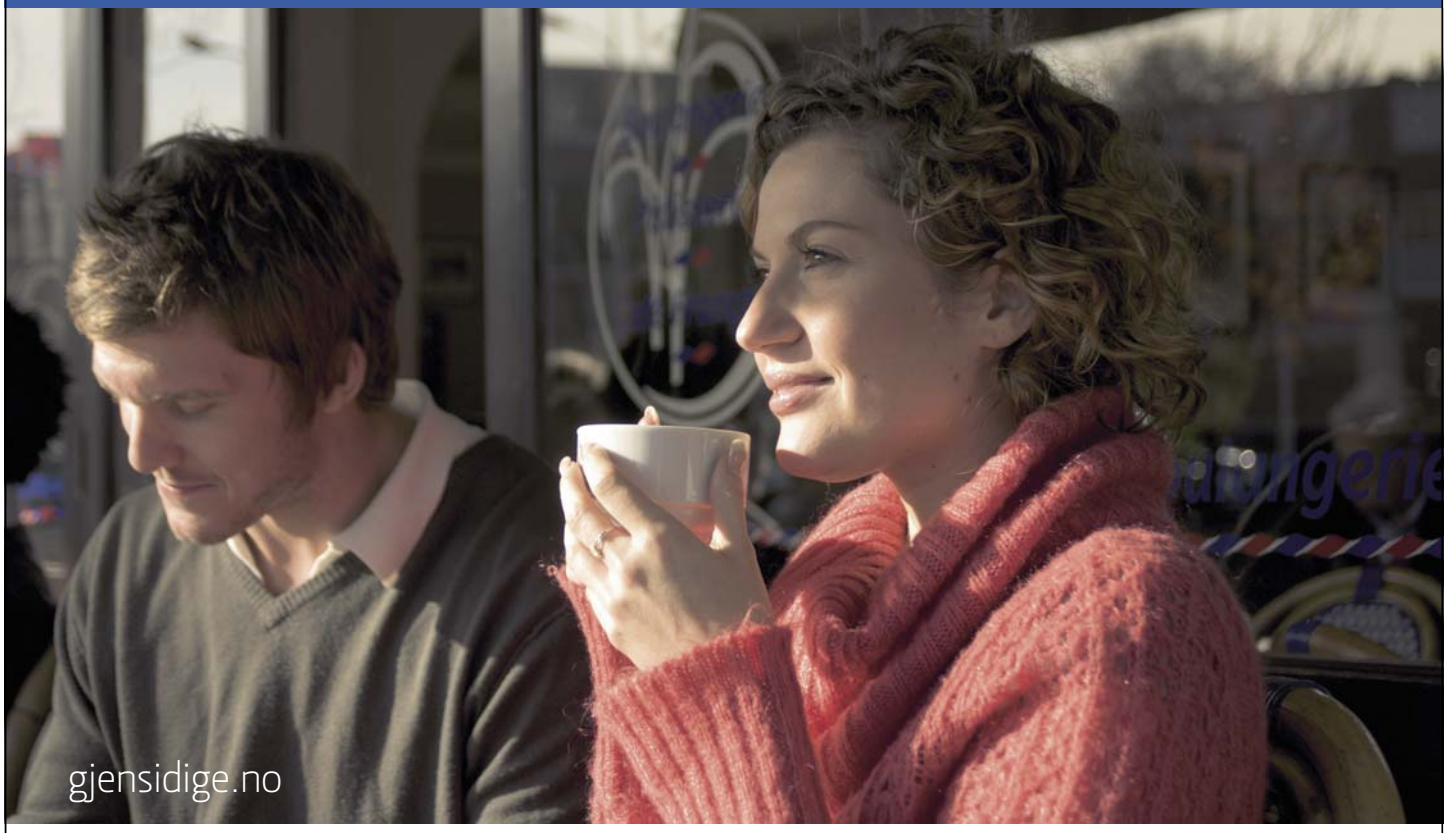

Samler du flere forsikringer hos oss, kan du tjene inn hele medlemskontingenten.

YS avtalen gir deg **inntil 20 % avtalerabatt** på forsikringene dine.
I tillegg får du tilleggsrabatt på husforsikring, spesialpriset innboforsikring og prisgunstige personforsikringer.

For personlig rådgivning om forsikring, ring 21 01 39 39, eller les mer på www.ys-medlemsfordeler.no

A20285 T4M 07.07

KFO skifter navn

YS-forbundet KFO presenterer i denne måneden sitt nye navn. I ett år har de jobbet med å skape en ny identitet. - Mange har et bilde av fagbevegelsen som en gjeng med gretne, gamle gubber i spissen. Det bildet ønsker KFO å endre på, sier forbundets leder Gunn Olander til deres tidsskrift Kommuniké. KFO får nytt navn, ny logo og oppfrisket profil. - Bort med bildet av fagforeninger som et tungrodd byråkrati fullt av menn i dress, legger hun til.

KFOs historie startet i 1890 da Bestillingsmennenes forening i Kristiania ble etablert. Da organiserte de "uniformsyrkene", som politi- og branntjenestemenn, underoffiserer, lavere funksjonærer i post- telegraf- og tolletaten, vaktmestere, oppsynsmenn og noen lærere. Etter åtte år slo de seg sammen med tilsvarende foreninger i andre byer, til Bestillingsmennenes Landsforening. Og i 1936 gikk de sammen med en del kontorfunksjonærforeninger om å stifte Kommunal Funksjonærenes Landsforbund, KFL. Det var denne som i 1985 skiftet navn til KFO - Kommunalansattes Fellesorganisasjon. Fra 2001 har de bare beholdt forkortelsen.

KFO har 19 yrkes- og bransjeorganisasjoner. Tidligere var det en egen forening for bibliotekansatte i KFO, kalt Norske Bibliotekansattes Landsforbund (NBL). I 2000 slo de seg sammen med andre yrkesorganisasjoner for ansatte i kommunale og fylkeskommunale kulturkontor, musikkskoler, kulturskoler, museer, ungdomsklubber, kulturhus, konserthus, kino og andre kulturinstitusjoner. Denne yrkesorganisasjonen heter nå Kulturforbundet. Innen denne igjen, er det valgt et fagråd for bibliotek. Verken fagrådet eller yrkesorganisasjonene i KFO deltar i tarifforhandlinger, i lokale lønnsoppgjør, drøftingsmøter eller lignende, men er konsultative overfor KFO, som representerer medlemmene i slike sammenhenger.

KFO hadde pr 1. januar 2007 et medlemstall på 59 171, en nedgang på 424 medlemmer i løpet av det forutgående halvåret. Av sitt totale medlemstall, hadde KFO 40 819 yrkesaktive medlemmer. De jobber innenfor ulik offentlig tjenesteproduksjon. De fleste er i kommunene (28 415), men også mange i NAVO (7 095) og i privat sektor (5 117). Hvor mange medlemmer Kulturforbundet har, er ikke offentliggjort, heller ikke hvor mange av disse som er bibliotekarer. Det dreier seg trolig om et sted mellom 100 og 200 medlemmer.

Hva det nye navnet på KFO blir, var ikke offentliggjort da dette nummeret av Bibliotekaren gikk i trykken. Men endringen vil sannsynligvis inngå i en trend med skifte til mer symbolske navn på fagforeninger de siste åra. Dette gjelder spesielt forbund som organiserer på tvers av mange yrkesgrupper og på tvers av mange tariffområder, den såkalte industriforbundsformen. Vi har sett nye navn som Negotia, Parat og Safe innen YS. Og vi har sett hovedorganisasjonen UHO skifte navn til Unio. •

Digitale læringsressurser i UH-sektoren

SANU (Samarbeidsgruppen for nettsteder i utdanningen), Norgesuniversitetet og Universitets- og høgskolerådet inviterte til møte 9. november om deling av digitale læringsressurser i høgere utdanning og eventuell etablering av et samarbeidsforum for læringsteknologi.

SANU har satt av 200 000 kroner til å klarlegge hvilke forutsetninger som finnes i UH-sektoren for å dele digitale læringsressurser. Møtet skal gi innspill til å komme videre. Og i Plan for kunnskapsdannelse, læring og erfaringsdeling, som nylig ble lansert, er det satt av 450 000 kroner til etablering av et nasjonalt forum for erfaringsutveksling om læringsteknologi i høyere utdanning. •

Å ringe Xtra personell er den raskeste og enkleste måten å få tak i dyktige medarbeidere på.

Oslo • Drammen • Tønsberg • Porsgrunn • Kristiansand
Stavanger • Bergen • Trondheim

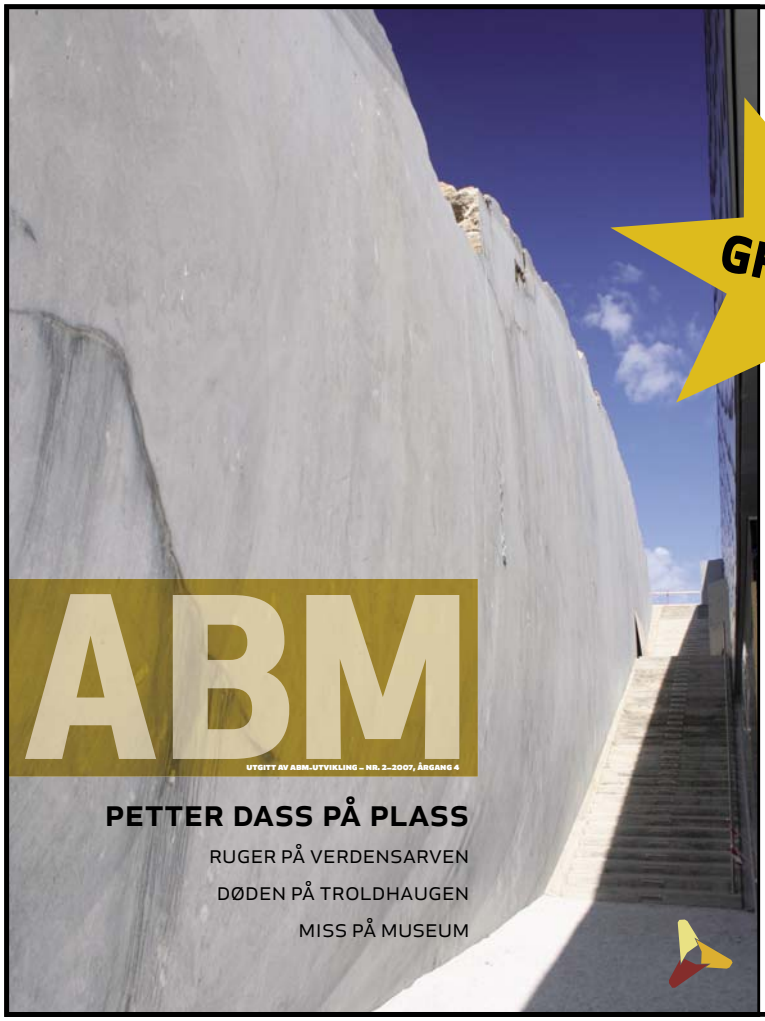

GRATIS!

ABM er eit magasin for deg som er oppteken av kva som skjer i arkiv, bibliotek og museum. Teikn eit gratis abonnement ved å sende ein e-post til abm-blad@abm-utvikling.no

ABM-utvikling, Postboks 8145 Dep, 0033 Oslo
tel: 23 11 75 00 • post@abm-utvikling.no • www.abm-utvikling.no

Faktabok om arbeidsmiljø og helse

Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og helse (NOA) ved Statens arbeidsmiljøinstitutt har gitt ut den første faktaboken om arbeidsmiljø og helse. Faktaboken skal gi en kunnskapsstatus som grunnlag for myndighetenes og arbeidslivets aktørers prioritering av forebyggende arbeid. Overvåkingssystemet som NOA baserer sitt arbeid på, skal bidra til å styre den forebyggende innsatsen mot arbeidsrelaterte helseskader, som følge av risikoforhold i arbeidslivet.

Kikk innom Bibliotekarforbundet på veven:

www.bibforb.no

Korrekt medlemsinfo?

BFs medlemsregister blir aldri bedre enn kvaliteten på informasjonen som er lagt inn. Har vi korrekt informasjon om deg? Dersom du har skifta lønn, jobb, telefonnummer, e.l., går du inn på BFs nettsider og finner "Oppdatering av medlemsregisteret".

Takk for hjelpen!

Sámediggi lea Norgga sámiid nationála álbmotválljen parlameanta. Juohke njealjáť jagi válljejuvvojit 43 áirasa 13 válgabiirres miehtá Norgga. Sámedikki hálddahusas leat su. 100 bargi ja dat lea organiserejuvvon iešguđet joavkun. Sámedikkis leat kantuvrrat Divttasvuonas, Evenáššis, Gáivuonas, Guovdageainnus, Kárášjogas, Snåsas ja Unjárggas.

Sametinget er en nasjonal folkevalgt forsamling for samene i Norge. 43 representanter velges hvert fjerde år fra 13 valgdistrikt som dekker hele Norge. Sametingets administrasjon har ca.100 ansatte og organiserer sitt arbeid i ulike team. Sametinget har kontorsteder i Evenes, Karasjok, Kautokeino, Kåfjord, Nesseby, Snåsa og Tysfjord.

Bibliotekar

Sametinget har en ledig fast stilling som bibliotekar med kontorsted i Karasjok. Stillingens oppgaver vil være å delta i den daglige driften av samisk spesialbibliotek, katalogisering, klassifikasjon og innkjøp. Stillingen ønskes besatt av en person med godkjent bibliotekfaglig utdanning. Stillingen er plassert i stillingskode 1410 Bibliotekar, LR 8, ltr. 36-48

Fullstendig kunngjøring finnes på NAV og Sametingets nettsider.

Søknadsfrist er: 20.11.07.

Bibliotekára

Sámedikkis lea rabas bibliotekára virgi, kantuvrsadji Kárášjogas. Virgái gullet Sámi sierrabibliotehka beaivválaš doaimmat, logahallan, juogusteapmi ja sisaoastin. Virgái sávvat olbmo geas lea dohkkehuvvon girjerádjooahppu. Virgi gullá virgekodii 1410 Bibliotekára, BR 8, bc. 36-48.

Ollislaš virgealmmuhus lea NAV ja Sámedikki neahttasiidduin.

Ohcanáigi lea: 20.11.07.

SÁMEDIGGE SAMETINGET

9730 Karasjok/Kárášjohka
Telefovdna/telefon 78 47 40 00
Telefáksa/telefaks 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no – www.samediggi.no

CICERO th

Bibliotekarforbundet har inngått avtale med Advokatfirmaet Hallgren &Hallgren. Som medlem i Bibliotekarforbundet kan du få:

- ✓ 15. minutters gratis vurdering av sak
- ✓ Rimelig timepris (770,-)
- ✓ 24 timers mailsvarservice (400,-)

Avtalen omfatter også ansatte og familiemedlemmer

Advokat firmaet Hallgren & Hallgren kan bl.a. bistå innen:

Familie og arverett
- ✓ Skriving av testament
- ✓ Ektepakt
- ✓ Arv og skifte
- ✓ Ekteskapssaker

Fast eiendom
- ✓ Kjøp og salg – eiendomsmegling
- ✓ Tvister tilknuttet eiendom
- ✓ Tvister tilknyttet forbrukerkjøp etc.

Trafikksaker

Arbeidsrett knyttet til familiemedlemmers arbeidsforhold.
For øvrig kan bistand gis i alle spørsmål der er behov for en rettslige vurdering og som ikke kommer i konflikt med forbundet.

Mailadresser
Kai@hallgren.no

Kari.breirem@hallgren.no

H&H
HALLGREN & HALLGREN ADVOKATFIRMAET

Advokatfirmaet Hallgren & Hallgren AS
Brugata 11 186 Oslo
Faks: 22 17 36 90

Tlf: 22 17 77 77

SØLVBERGET
STAVANGER KULTURHUS

Bibliotekar ved Sølvberget, Stavanger bibliotek

Ved Stavanger bibliotek er det ledig 100% stilling som bibliotekar i kultur- og faktabiblioteket. Arbeidsoppgavene består i å håndtere fjernlånsbestillinger, veiledning av publikum, klassebesøk og skrivearbeid for Sølvbergets nettsider.

Stillingen er ledig omgående.

Du er en person som både liker teamarbeid, og kan arbeide selvstendig. Du kan ta initiativ og se muligheter i en travel organisasjon.
Det vil bli lagt vekt på personlig egnethet, særlig med tanke på publikumskontakt.

Vi kan tilby en spennende jobb i et bibliotek og kulturhus under stadig utvikling.
Vi kan tilby gode pensjons- og forsikringsordninger.

Ettermiddags-, lørdag- og søndagsvakter inngår i stillingen.

Søknadsfrist: 23.11.07

Stillingen er lønnet i hovedtariffavtalens kapittel 4.
Kvalifikasjoner:
Godkjent bibliotekfaglig utdanning fra Høgskolen i Oslo, eller andre tilsvarende norske eller utenlandske utdanninger.

Spørsmål om stillingen kan rettes til:

Anne Torill Stensberg Lura, bibliotekleder kultur- og faktabiblioteket, 51 50 79 43/99 25 49 39, e-post: anne.torill.s.lura@stavanger-kulturhus.no

Eli Seim, spesialbibliotekar fjernlån, 51 50 72 41, e-post: eli.seim@stavanger-kulturhus.no

Vi befinner oss i det 21. århundre etter Kristus. Hele Norge er erobret av bokkjedene. Hele? Nei! En liten sjappe gjør fremdeles motstand. Denne strie, ukuelige bokhandelen – Tronsmo, selvsagt – lar seg ikke knekke.

SE VERDEN GJENNOM TRONSMO

One of the coolest bookshops in the world.
Neil Gaiman

Small bookshops rule!
Zadie Smith

Det finnes bare en hip bokhandel i Norge.
Jan Erik Vold

The best bookshop in the world.
Allen Ginsberg

PONDUS, POLITIKK, BUKOWSKI, MUSIKK, FOTO, CUBA, TINTIN, FANTE, MUTTS, BARKS, MIDTØSTEN TO TRØTTE TYPER, HUNTER S., GRAFFITI, KAPUŚCIŃSKI, HIP HOP, DUMME HVITE MENN, BEAT, PILGER CHE, DESIGN, AMERICANA, KULTBØKER, FILOSOFI, DYLAN, HOMSE/LESBE, MAGNETER, HISTORIE AFRIKA, FILM, KULE POSTKORT, POPULÆRVITENSKAP, JASON, HENGEKØYER OG ALLTID GODE TILBUD

TRONSMO

BØKER & TEGNESERIER, KR. AUGUSTS GT. 19 PB. 6754 ST. OLAVS PLASS, 0130 OSLO
Telefon 22 99 03 99 Fax 22 11 33 74 post@tronsmo.no www.tronsmo.no

Fire veker gratis!

Bli kjend med DAG OG TID!

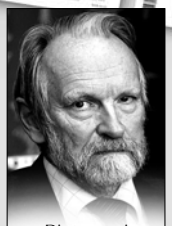

– Di større avis, di dummare framside, ser det ut til. Men den vesle avisa blir jamt klokare ...
Berge Furre

Du får dei fire neste utgåvene av DAG OG TID, ei fri vekeavis for kultur og politikk *gratis* utan å binde deg. Blir du årsabonnent, kan du velja mellom to bokgåver:

1. Ragnar Hovland: Norske gleder.
2. «Eg gir ein god dag i det vonde» Fyndord frå Olav Duuns dikting redigert av Otto Hageberg.

Ta kontakt med det same!

DAG OG TID

Postboks 7044 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Tlf. 21 50 47 21 E-post tinging@dagogtid.no

Årsabonnement 895 kroner (20 % rabatt for studentar)
Tilbodet gjeld berre for nye abonnentar

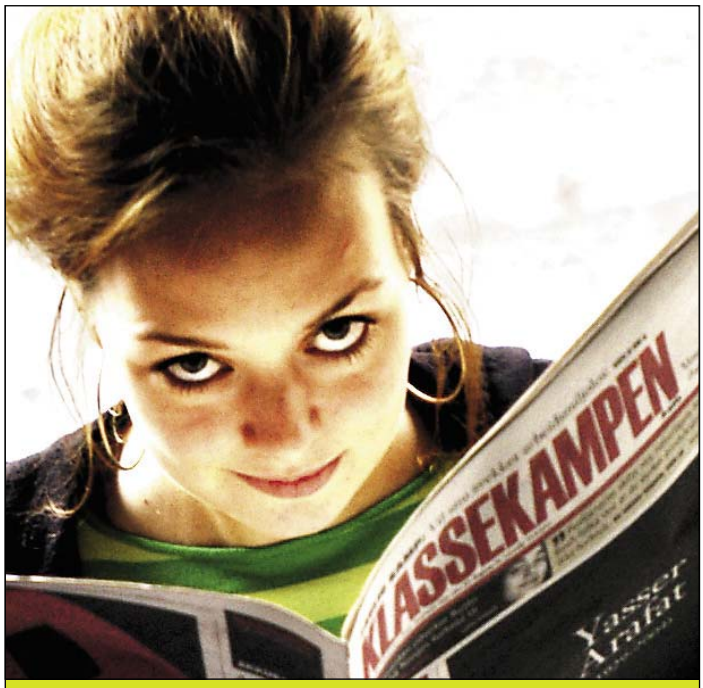

PRØV KLASSEKAMPEN 3 UKER GRATIS!

SEND EN SMS MED KODEORD ABO BIBLIOTEKAREN TIL 1960 og du har avisen på døra i løpet av et par dager!

KLASSEKAMPEN
Utfordrer det etablerte

VAGANT
www.vagant.com

Medlemmer av Bibliotekarforbundet får 20 % rabatt!

Leie gård i Sørvest Frankrike?

Gården ligger i et aktivt jordbruksområde i departementet Lot & Garonne mellom Bordeaux og Toulouse og 4 km fra middelalderlandsbyen Penne d'Agenais. Du leier hele gården. Hovedhuset har sengeplass til 12 personer fordelt pa 3 rom, og er fullt utstyrt. Det er 2 bad og 2 kjøkken, samt stor oppholds- og spisestue. Gården har svømmebasseng og egner seg til generasjonsferie, venneferie, aktivitetsferie, gourmetferie, sykkelferie, golfferie og for seminarer o.lign.

En gresk øy...

Folegandros er en liten gresk øy, der du kan ha en rolig ferie i familehotellet Ampelos resort like utenfor den vakre landsbyen Hora. Du kan dyrke dine kreative sider i en opplevelses- og kursferie på øya. Tilbudene spenner fra maling, fisking, dykking og matlaging, til yoga og høsting av oliven. Det dansk/greske vertskapet ønsker deg velkommen til en ferie du kan tilpasse dine behov. Se våre nettsider for mer informasjon:

www.folegandros.dk
www.ampelosresort.com

Medlemmer av Bibliotekarforbundet får 10 % rabatt!

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Leder:	Monica Deildok
Rådgiver:	Thor Bjarne Stadshaug
Konsulent:	Eva Trønnes
Adresse:	Lakkegt. 21, 0187 Oslo
Telefon:	48 02 09 00
Fax:	22 17 04 96
E-post:	bf@bibforb.no
URL:	www.bibforb.no

Forbundsstyret

Leder
Monica Deildok
Tlf. mobil: 41 21 23 57
E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
Hanne Brunborg
Gol bibliotek
Tlf. mobil: 99 69 64 80
E-post: hanne.brunborg@bibforb.no

Styremedlemmer
Susanne Baumgärtel, Tromsø bibliotek
Liv Evju, Rælingen videregående skole
Morten Haugen, Ørland bibliotek
Ritha Helland, UB Bergen
Astrid Kilvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag

Varamedlemmer
Roger Dyrøy, Kristiansand folkebibliotek
Elisabeth Bergstrøm, Porsgrunn bibliotek
Tove Gausen, Vestfold fylkesbibliotek
Margunn Haugland, Kristiansand bibliotek
Signe Witsø, Sogndal bibliotek

Innmeldingsskjema

Navn _____ Født _____

Adresse _____ Tlf. _____

_____ Mobil _____

Postnr. _____ Poststed _____

E-post: _____

Yrkesaktiv ☐
Student ☐
Ikke yrkesativ ☐

Godkj. Bibliotekareksamen (År) _____

Arbeidsgiver _____ Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv) _____

Arbeidssted _____ Tlf. _____

Adresse _____ Faks. _____

Postnr. _____ Poststed _____

Stilling _____ Ansiennitet fra _____

Stillingskode _____ Årslønn 100% / Lønnstrinn _____ Stillingsandel _____

Dato _____ Signatur _____

Kontingentsatser:
Yrkesaktive: 1,32 % av bruttolønn. (Min. kr. 2220 pr. år. / Maks. kr. 4320 pr. år.)
Ikke-yrkesaktive: kr. 250 pr. år.
Studenter: kr. 100 pr. skoleår.

Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo, **vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.**

Fylkeslag

Finnmark
Mari Lundevall
Høgskolen i Finnmark
Telefon: 78 42 78 18
E-post: mari.lundevall@hifm.no

Troms
Katrine With Eielsen
Troms fylkesbibliotek
Telefon: 92 86 43 66
Epost: katrine.with.eielsen@tromsfylke.no

Nordland
Grete Gløsen Josefsen
Rana bibliotek
Telefon: 75 14 61 00
E-post: grete.josefsen@rana.folkebibl.no

Trøndelag
Ingrid Ericson
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Telefon: 73 55 97 44
Epost: ingrid.ericson@hist.no

Møre og Romsdal
Marianne Dahle
Kristiansund videregående skole
Telefon: 71 57 06 80
E-post: bibliotek@krsund.vgs.no

Sogn og Fjordane
Torill Berge
Gloppen folkebibliotek
Telefon: 57 86 62 32
Epost: torill.berge@gloppen.kommune.no

Hordaland
Elin Golten
Hordaland fylkesbibliotek
Telefon: 55 23 93 73
E-post: elin.golten@hordaland-f.kommune.no

Rogaland
Gro Haugastuen
Sølvberget, Stavanger bibliotek og kulturhus
Telefon: 51 50 79 81
Epost: gro.f.haugastuen@stavanger-kulturhus.no

Agder
Margunn Haugland
Kristiansand folkebibliotek
Telefon: 38 12 49 13
E-post:
margunn.haugland@kristiansand.kommune.no

Telemark
Arild Skalmeraas
Høgskolen i Telemark/Biblioteket i Bø
Telefon: 35 95 25 43
E-post: arild.skalmeraas@hit.no

Vestfold
Lise Wolden
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Telefon: 33 41 26 41
E-post: lise.wolden@dsb.no

Buskerud
Stig Elvis Furset
Buskerud fylkesbibliotek
Telefon: 32 04 63 42
E-post: stigelvis@buskerud.fylkesbibl.no

Hedmark og Oppland
Jan Erik Sandhals
Gran bibliotek
Telefon: 61 32 72 44
Epost: jan.erik.sandhals@gran.kommune.no

Østfold
Sidsel Gjermundsen
Kalnes videregående skole
Telefon: 69 13 60 09
E-post: sidgje@kalnes.vgs.no

Oslo/Akershus
Anne Cathrine Undhjem
Fylkesbiblioteket i Akershus
Telefon: 64 84 08 54
E-post:
cathrine.undhjem@fia.akershus-f.kommune.no

Sjefen er en dust!

Som fagforeningsfolk er vi vant til å se saker nedenfra. Vi representerer arbeidstakerne i møte med arbeidsgiverne, og da blir det sånn. Det er en viktig og nyttig rolle. Fagforeninger spiller en utjevnende rolle i samfunnet. Vi bidrar til empowerment nederst ved bordet, for å bruke dagens begreper på det som tidligere ofte ble kalt klassekamp.

Men så er det også sånn at fagforeningsapparatet i Norge er såpass stort, at det mange steder blir forskjell på høy og lav innad i organisasjonen også. LO ser ut til å være mest utsatt, størst som den er i denne bransjen. Det er neppe verre, eller bedre for den saks skyld, i LO enn i andre fagorganisasjoner. Men de står mest lagelig til for hogg, ikke minst fra media.

I organisasjoner over en viss størrelse og med en viss makt, er det dessuten slik at det ikke er verv nok til alle som vil ha slike. (I små organisasjoner er det motsatt, det vet alle som skulker årsmøte i det lokale idrettslaget eller velforeninga av frykt for å bli valgt.) Og når vi har å gjøre med landets største og mektigste organisasjon, er det klart at det ligger mange bitre og forsmådde kandidater i veikanten når en annen har vunnet lederervervet.

Jeg har – som du skjønner – lest Vallas Prosessen. Sist vinter kunne vi daglig lese i VG nye vitneutsagn om hvor dårlig leder Valla hadde vært opp gjennom åra. Og nå kan vi lese hvordan dette ble opplevd av "heksa" sjøl, hvordan hun i stigende grad så svik og brutte bånd rundt seg. Helt fram til hun måtte kaste håndkleet, da Fougner slo henne under beltestedet mens hun lå nede.

Det er en underlig bok. Valla forteller om opplevelsen av å være midt inne i den skremmende medie-tsunamien på en troverdig måte. Hun gir glimt bak fasaden som vi ellers ikke får, om arbeidsmåter og omgangsformer, slik hun velger å fortelle det. Men når det gjelder forståelse av maktforhold mellom mennesker, av hvordan underlegenhetsfølelser kan utvikle seg, av hvordan man i en maktposisjon må korrigere for tiltagende blindhet for konsekvensene av egen maktutøvelse på de som er rundt en, så viser boka at Valla kommer til kort. Jeg sitter igjen med samme følelse jeg hadde underveis da saken rullet fram: Valla – Yssen 1-1. En LO-leder som ikke tålte å innrømme dårlig personalbehandling, og en internasjonal sekretær som gjorde seg mer til et offer enn det var grunnlag for.

Yssen-saken appellerer til oss. Det er kamp mellom personer, og det er muligheter for å mene mye negativt om en leder. Det er jo nærmest en folkesport å synes at sjefen er en dust. Noen ganger er det ganske sant, noen ganger er det ganske feil, og som regel er det et sted midt i mellom. Det er ikke politisk korrekt å si at sjefen er god, mens medarbeiderne er noen duster. Det blir som presidenten som ønsker seg et annet folk. Mange ganger er det imidlertid dustete oppførsel og holdninger på alle sider av bordet.

Jeg har hatt noen svært forskjellige sjefer opp gjennom åra. Og jeg har vært sjef sjøl. Som regel har det vært gode og konstruktive forhold. Folk må få si sin hjertens mening om en leders gode og dårlige sider, men det fungerer best når det gjøres med et snev av innlevelse og empati i den andres situasjon.

For Valla og Yssen gikk dette helt på tverke. Jeg synes oppriktig synd på begge to. De er på en eller annen måte stigmatisert for livet. Alt de gjør heretter vil ses i lys av vinterens batalje.

Så gjelder det for oss andre å se om vi kan lære noe av dette. Om at hersketeknikker kan ta mange former. At et heftig angrep kanskje ikke bør besvares umiddelbart med like heftige motsvar. At uenighet om veivalg og politikk kan tas åpent, mens personalspørsmål bør behandles med tilbakeholdenhet. At det faller lettere for de fleste av oss å ta stilling, enn å stille spørsmål. At de færreste av oss er duster, men at vi kan gjøre dustete ting.

B-PostAbonnement

Returadresse:
Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo

Sitatet

"I motsetning til Klassekampens Bendik Wold, er vi ikke i stand til å sette Fritt Ords milde gave opp mot forfallet i norsk biblioteksektor - annet enn som betimelig synliggjøring av offentlig svikt som lett kan rettes opp på fremtidige budsjetter. Vi tror heller ikke huset vil suge kraften ut av resten av det litterære liv, tvert imot - det kan stimulere til både det ene og det andre. Sira Myhre har helt rett i at litteraturen ikke er et nullsumspill."

Redaktør Alf van der Hagen om det nye Litteraturhuset i Oslo, i sin leder "Bøkenes misjonshus" i Morgenbladet 12.-18.oktober 2007.